

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ

13 դեկտեմբերի 2007 թվականի N 1490-Ն

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՉԱԿԱՆ ՀԻՄՆԱՐԿՆԵՐԻ ՏԻՐԱՊԵՏՄԱՆԸ, ՏՆՕՐԻՆՄԱՆՆ ՈՒ ՕԳՏԱԳՈՐԾՄԱՆԸ ՀԱՆՁՆՎՈՂ, ԻՆՉՊԵՍ ԱԵՎ ՊԵՏԱԿԱՆ ՈՉ ԱՌԵՎՏՐԱՅԻՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԱՆՀԱՏՈՒՅՑ ՕԳՏԱԳՈՐԾՄԱՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔՈՎ ԱՄՐԱՑՎՈՂ ՏԱՐԱԾՔՆԵՐԻ ՀԱՇՎԱՐԿՄԱՆ ՆՎԱԶԱԳՈՒՅՆ ՆՈՐՄԱՏԻՎՆԵՐԸ ՀԱՍՏԱՏԵԼՈՒ ԵՎ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ 2001 ԹՎԱԿԱՆԻ ՀՈՒՆԻՍԻ 14-Ի N 532 ԵՎ ՄԱՅԻՍԻ 3-Ի N 379 ՈՐՈՇՈՒՄՆԵՐՆ ՈՒՅԸ ԿՈՐՑՐԱԾ ՃԱՆԱԶԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը *որոշում է*.

1. Հաստատել՝

1) գիտական կամ գիտատեխնիկական կազմակերպություններին անհատույց օգտագործման իրավունքով ամրացվող տարածքների հաշվարկման նվազագույն նորմատիվները (այսուհետ՝ նորմատիվներ)՝ համաձայն N 1 հավելվածի.

2) Հայաստանի Հանրապետության պետական կառավարչական հիմնարկների տիրապետմանը, տնօրինմանն ու օգտագործմանը հանձնվող, ինչպես նաև պետական ոչ առևտրային կազմակերպություններին անհատույց օգտագործման իրավունքով ամրացվող տարածքների հաշվարկման նվազագույն նորմատիվները (այսուհետ՝ նորմատիվներ)՝ համաձայն N 2 հավելվածի.

3) հանրակրթական դպրոցներին անհատույց օգտագործման իրավունքով ամրացվող տարածքների հաշվարկման նվազագույն նորմատիվները (այսուհետ՝ նորմատիվներ)՝ համաձայն N 3 հավելվածի.

4) հատուկ (օժանդակ) հանրակրթական դպրոցներին, ընդհանուր տիպի մանկատներին, երեխաների խնամքի և պաշտպանության կազմակերպություններին անհատույց օգտագործման իրավունքով ամրացվող տարածքների հաշվարկման նվազագույն նորմատիվները (այսուհետ՝ նորմատիվներ)՝ համաձայն N 4 հավելվածի.

5) միջին մասնագիտական ուսումնական հաստատություններին (քոլեջներին) և նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) ուսումնական հաստատություններին անհատույց օգտագործման իրավունքով ամրացվող տարածքների հաշվարկման նվազագույն նորմատիվները (այսուհետ՝ նորմատիվներ)՝ համաձայն N 5 հավելվածի.

6) բարձրագույն ուսումնական հաստատություններին անհատույց օգտագործման իրավունքով ամրացվող տարածքների հաշվարկման նվազագույն նորմատիվները (այսուհետ՝ նորմատիվներ)՝ համաձայն N 6 հավելվածի.

7) ծերերի և հաշմադամների տուն-ինտերնատներին անհատույց օգտագործման իրավունքով ամրացվող տարածքների հաշվարկման նվազագույն նորմատիվները (այսուհետ՝ նորմատիվներ)՝ համաձայն N 7 հավելվածի:

8) մասնագիտացված մանկատներին անհատույց օգտագործման իրավունքով ամրացվող տարածքների հաշվարկման նվազագույն նորմատիվները (այսուհետ՝ նորմատիվներ)՝ համաձայն N 8 հավելվածի:

2. Սահմանել, որ սույն որոշման մեջ օգտագործվող հասկացություններն ունեն հետևյալ իմաստը՝

1) հաշվարկային մակերես՝ շենքի, շինության բոլոր սենքերի մակերեսների հանրագումարը՝ բացառությամբ օժանդակ սենքերի մակերեսների:

2) օժանդակ սենքեր՝ սենքի, շինության հաշվարկային մակերեսում չներառված սենքերը, այդ թվում՝ միջանցքներ, նախամուտքեր, հանդերձարաններ, անցումներ, նկուղներ, աստիճանավանդակներ, վերելակային հորեր, ներքին բաց աստիճաններ և թեքահարթակներ, ինչպես նաև ինժեներատեխնիկական սարքավորումների և ցանցերի տեղադրման համար նախատեսված վերգետնյա և ստորգետնյա տարածքներ:

3) այլ տարածքներ՝ սույն նորմատիվների սենքերի կազմում չներառված, սակայն տվյալ կազմակերպության բնականոն գործունեության ապահովման համար անհրաժեշտ գործառնական տարածքներ:

3. Սույն որոշման 1-ին կետով հաստատված տարածքների հաշվարկային մակերեսների նորմատիվները ենթակա են կիրառման շենքերի և շինությունների սանիտարահիգիենիկ, հակահրդեհային, լուսավորվածության, ինչպես նաև տարահանման նորմատիվային պահանջների կատարման ապահովմամբ:

4. Սահմանել, որ սույն որոշման 1-ին կետով հաստատված նորմատիվները չեն տարածվում պատմամշակութային անշարժ հուշարձան հանդիսացող շենքերի և շինությունների, ինչպես նաև մշակութի և արվեստի ոլորտի պետական ոչ առևտրային կազմակերպություններին անհատույց օգտագործման իրավունքով ամրացվող տարածքների հաշվարկման վրա՝ բացառությամբ միջնակարգ մասնագիտական երաժշտական դպրոցների, գեղարվեստական (երաժշտություն, պարարվեստ, կերպարվեստ, թատրոն, կիրառական արվեստ) ուղղվածությամբ մասնագիտական ուսումնական հաստատությունների, ինչպես նաև 7-ամյա կրթությամբ երաժշտական դպրոցների:

5. Ուժը կորցրած ճանաչել Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2001 թվականի հունիսի 14-ի «Պետական հիմնարկներին տրամադրվող տարածքների հաշվարկման նորմատիվները հաստատելու մասին» N 532 և մայիսի 3-ի «Նախագծային աշխատանքներ իրականացնող ընկերություններին անհատույց օգտագործման տրամադրվող տարածքների նորմատիվները հաստատելու մասին» N 379 որոշումները:

6. Սույն որոշումն ուժի մեջ է մտնում պաշտոնական հրապարակմանը հաջորդող օրվանից:

**Հայաստանի Հանրապետության
վարչապետ**

Ս. Սարգսյան

2007 թ. դեկտեմբերի 24
Երևան

Հավելված N 1
ՀՀ կառավարության 2007 թվականի
դեկտեմբերի 13-ի N 1490-Ն որոշման

**ԳԻՏԱԿԱՆ ԿԱՄ ԳԻՏԱՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԱՆՀԱՏՈՒՅՑ
ՕԳՏԱԳՈՐԾՄԱՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔՈՎ ԱՄՐԱՑՎՈՂ ՏԱՐԱԾՔՆԵՐԻ ՀԱՇՎԱՐԿՄԱՆ
ՆՎԱԶԱԳՈՒՅՆ ՆՈՐՄԱՏԻՎՆԵՐԸ**

Հ/Հ	Տարածքի անվանումը	Մակերեսը (քառ. մ.)	Ծանոթություն
1.	Գիտական, գիտատեխնիկական և նախագծակոնստրուկտորական կազմակերպությունների սենքեր		
1.1.	Կազմակերպության ղեկավարության սենքեր		
ա)	կազմակերպության ղեկավարի աշխատասենյակ	36.0	մինչև 300 աշխատող ունեցող կազմակերպություններում
		45.0	300-ից ավելի աշխատող ունեցող կազմակերպություններում
բ)	կազմակերպության ղեկավարի տեղակալի աշխատասենյակ	18.0	մինչև 300 աշխատող ունեցող կազմակերպություններում
		24.0	300-ից ավելի աշխատող կազմակերպություններում
գ)	համատեղ ընդունարան (կազմակերպության ղեկավարի և տեղակալի համար)	12.0	մինչև 300 աշխատող ունեցող կազմակերպություններում
		18.0	300-ից ավելի աշխատող ունեցող կազմակերպություններում
դ)	խորհրդակցությունների սենյակ	0.8 (1 տեղի համար)	մինչև 500 աշխատող ունեցող կազմակերպություններում՝ 30 տեղով
1.2.	Աշխատասենյակներ		հաշվարկում չի ներառված հատուկ սարքավորման տեղադրման համար նախատեսված տարածքը
ա)	լաբորատորիաներին կից	6.0	միայն բնական և տեխնիկական

	աշխատասենյակներ	(1 աշխատողի համար)	գիտությունների գիտական կազմակերպություններում
բ)	գիտական աշխատողի աշխատասենյակ	4.0 (1 աշխատողի համար)	միայն հասարակական գիտությունների գիտական կազմակերպություններում
գ)	Նախագծողի աշխատասենյակ	6.0 (1 նախագծողի համար)	միայն նախագծակոնստրուկտորական կազմակերպություններում
1.3.	Ծառայողական սենքեր (այդ թվում՝ հաշվապահություն, քարտուղարություն, արտադրական, մեքենագրական, ընդհանուր բաժիններ)	4.0 (1 աշխատողի համար)	
1.4.	Գիտատեխնիկական նշանակության սենքեր		
1.4.1. կոնֆերենց դահլիճ			
ա)	դահլիճ	0.6 (գրակալով կահավորված 1 տեղի համար)	մինչև 300 աշխատող ունեցող կազմակերպություններում՝
		0.7 (առանց գրակալի 1 տեղի համար)	1 հատ 200 տեղով, 300-600 աշխատող ունեցող կազմակերպություններում՝
բ)	դահլիճին կից նախասրահ	0.6 (դահլիճում 1 տեղի համար)	1 հատ 350 տեղով, 600-ից ավելի աշխատող ունեցող կազմակերպություններում՝
գ)	դահլիճին կից գույքի և կահույքի պահեստ	0.03 (դահլիճում 1 տեղի համար)	1 հատ 500 տեղով
1.4.2. Գրադարան			
ա)	ընթերցասրահ	3.0 (1 ընթերցողի համար)	մինչև 300 աշխատող ունեցող կազմակերպություններում՝ 40 տեղ, 300-600 աշխատող ունեցող կազմակերպություններում՝ 60 տեղ, 600-ից ավելի աշխատող ունեցող կազմակերպություններում՝ 90 տեղ

բ)	գրապահոց	2.5	1000 միավոր գիրք պահպանության ֆոնդի համար
		2.7	1000 միավոր պարբերագիր պահպանության ֆոնդի համար
գ)	գրադարանավար	4.0 (1 աշխատողի համար)	
դ)	գրականության ընդունում և հանձնում	5.0 (1 աշխատողի համար)	ընթերցասրահի տարածքում
ե)	կատալոգ	0.6	1000 միավոր պահպանության ֆոնդի համար
զ)	կազմարարական և վերականգնման աշխատանքների տարածք	18.0	50000-200000 պահպանության ֆոնդի համար
է)	սպասարկող անձնակազմի աշխատասենյակ	4.0 (1 աշխատողի համար)	
1.4.3. Արխիվ			
ա)	ընթերցասրահ	3.0 (1 ընթերցողի համար)	մինչև 500 աշխատող ունեցող կազմակերպություններում՝ 24.0քառ.մ, 500-ից ավելի աշխատող ունեցող կազմակերպություններում՝ 36.0 քառ.մ
բ)	տեղեկատու-քարտարան (այդ թվում՝ էլեկտրոնային)	0.04	100 քարտ պահպանության համար
գ)	փաստաթղթերի պահոց	2.0	1000 միավոր պահպանության ֆոնդի համար
		0.4	նախագծակոնստրուկտորական կազմակերպություններում՝ 1000 միավոր ստանդարտ չափի գծագրական թերթ պահպանության ֆոնդի համար
դ)	միկրոֆիլմադարան	0.9	100 տուփ սկավառակային միկրոֆիլմերի պահպանության համար
ե)	սպասարկող անձնակազմի աշխատասենյակ	4.0 (1 աշխատողի համար)	

1.5. Բուֆետ			
ա)	ճաշասրահ և սննդի բաշխման գոտի	1.48 (ճաշասրահում 1 տեղի համար)	ճաշասրահում տեղերի քանակը հաշվարկվում է կազմակերպության աշխատողների ընդհանուր թվի 20%-ի չափով
բ)	խոհանոցային սենքեր	1.0 (ճաշասրահում 1 տեղի համար)	ճաշասրահում 12-ից ավելի տեղերի դեպքում, յուրաքանչյուր հաջորդ տեղի համար՝ 0.43 քառ.մ.
գ)	սպասարկման սենքեր	0.45 (ճաշասրահում 1 տեղի համար)	ճաշասրահում 12-ից ավելի տեղերի դեպքում, յուրաքանչյուր հաջորդ տեղի համար՝ 0.32 քառ.մ.
դ)	մթերքի ընդունման և պահեստավորման սենքեր	0.33 (ճաշասրահում 1 տեղի համար)	ճաշասրահում 12-ից ավելի տեղերի դեպքում, յուրաքանչյուր հաջորդ տեղի համար՝ 0.25 քառ.մ.
1.6.	Սպասարկող անձնակազմի սենյակ	8.0	
1.7.	Բժշկական օգնության կետ	12.0	մինչև 150 աշխատող ունեցող կազմակերպություններում
		18.0	150-ից ավելի աշխատող ունեցող կազմակերպություններում
1.8. Պահեստներ			
ա)	թղթի	18.0	մինչև 500 աշխատող ունեցող կազմակերպություններում
		24.0	500-ից ավելի աշխատող ունեցող կազմակերպություններում
բ)	գրենական պիտույքների և գույքի	12.0x2	մինչև 300 աշխատող ունեցող կազմակերպություններում
		18.0x2	300-ից ավելի աշխատող ունեցող կազմակերպություններում
1.9.	Սանհանգույցներ	ըստ նորմերի և հատակագծային լուծման	45 տղամարդու համար՝ 1 գուգարանակոնք. 1 պիտուար և 1 լվացարան, 30 կանանց

			համար՝ 1 զուգարանակոնք և 1 լվացարան, բայց ոչ պակաս՝ 1 զուգարանակոնք և 1 լվացարան աշխատողների թվից անկախ
1.10.	Այլ տարածքներ և օժանդակ սենքեր	ըստ հիմնավորման՝ գործառնական, այդ թվում՝ քաղաքացիների սպասարկման հետ կապված, ինչպես նաև հատակագծային առանձնահատկություններին և տեղադրվող սարքավորումների տեխնոլոգիական պահանջներին և բնութագրերին համապատասխան	
2.	Ի լրումն սույն հավելվածի 1.1-րդ ենթակետից 1.10-րդ ենթակետով սահմանված սենքերի՝		
2.1.	Գիտահետազոտական կազմակերպությունների սենքերի կազմում ներառվում են նաև		
2.1.1.	Գիտխորհրդի խորհրդակցությունների դահլիճ	0.8 (1 տեղի համար)	
2.1.2.	Լսարաններ	2.0 (գրասեղանով 1 տեղի համար)	մինչև 300 աշխատող ունեցող կազմակերպություններում՝ 1 լսարան 30 տեղով,
			300-ից ավելի աշխատող ունեցող կազմակերպություններում՝ 2 լսարան 30 տեղով
2.1.3.	Լաբորատորիաներ		միայն բնական և տեխնիկական գիտությունների գիտական կազմակերպություններում
ա)	քիմիայի, ֆիզիկայի, կենսաբանության լաբորատորիաներ, ռադիոակտիվ նյութերի հետ աշխատելու համար նախատեսված սենքեր, քիմիական և տեխնոլոգիական	12.0 (լաբորատորիայի 1 աշխատողի համար)	լաբորատորիաների կազմն ընտրվում է ըստ տվյալ գիտական կազմակերպության ուղղվածության

	պրեպարատորական սենքեր		
բ)	միկրովերլուծական	6.0 (լաբորատորիայի 1 աշխատողի համար)	անհրաժեշտության դեպքում՝ ըստ տվյալ գիտական կազմակերպության ուղղվածության
2.2.	Նախագծակոնստրուկտորական կազմակերպությունների սենքերի կազմում ներառվում են նաև՝		
ա)	գլխավոր ճարտարագետի աշխատասենյակ	24.0	
բ)	նախագծային կաբինետ	36.0	մինչև 500 աշխատող ունեցող կազմակերպություններում
		54.0	500-ից ավելի աշխատող ունեցող կազմակերպություններում
գ)	գրունտների հետազոտման և պահեստավորման սենյակ	160.0	
դ)	ինժեներակրթարանական և գեոդեզիական արշավախմբի սենյակ	6.0 (1 աշխատողի համար)	500-ից ավելի աշխատող ունեցող կազմակերպություններում՝ առնվազն 24.0 քառ.մ.
ե)	մակետավորման սենյակ	36.0	3 մակետավորողի համար
		54.0	4 մակետավորողի համար
		72.0	5 մակետավորողի համար
զ)	մանրակերտների, մոդելների և այլ ցուցադրական նյութերի պահեստ	6.0	
է)	մեխանիկական և ատաղծագործական արհեստանոցներ	54.0	500-ից ավելի աշխատող ունեցող կազմակերպություններում
ը)	գծագրերի, փաստաթղթերի բազմացման և պատճենահանման ծառայություն (ստանդարտ չափի գծագրական թերթերի համար, այդ թվում՝ լուսա և էլեկտրապատճենահանման. գծագրերի դասավորման տարածքներ.	180.0	մինչև 500 աշխատող ունեցող կազմակերպություններում
		280.0	500-ից ավելի աշխատող ունեցող կազմակերպություններում

Ֆոտոլաբորատորիա, կազմարարական, աշխատանքների ընդունման և հանձնման սենքեր)		
---	--	--

**Հայաստանի Հանրապետության
կառավարության աշխատակազմի
ղեկավար-նախարար**

Մ. Թովուզյան

Հավելված N 2
ՀՀ կառավարության 2007 թվականի
դեկտեմբերի 13-ի N 1490-Ն որոշման

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՉԱԿԱՆ ՀԻՄՆԱՐԿՆԵՐԻ
ՏԻՐԱՊԵՏՄԱՆԸ, ՏՆՕՐԻՆՄԱՆՆ ՈՒ ՕԳՏԱԳՈՐԾՄԱՆԸ ՀԱՆՁՆՎՈՂ, ԻՆՉՊԵՍ
ՆԱԵՎ ՊԵՏԱԿԱՆ ՈՉ ԱՌԵՎՏՐԱՅԻՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԱՆՀԱՏՈՒՅՑ
ՕԳՏԱԳՈՐԾՄԱՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔՈՎ ԱՄՐԱՑՎՈՂ ՏԱՐԱԾՔՆԵՐԻ ՀԱՇՎԱՐԿՄԱՆ
ՆՎԱԶԱԳՈՒՅՆ ՆՈՐՄԱՏԻՎՆԵՐԸ**

Հ/Հ	Տարածքի անվանումը	Մակերեսը (քառ. մ.)	Ծանոթություն
1.	Պետական կառավարչական հիմնարկներ, պետական ոչ առևտրային կազմակերպություններ		
1.1.	Կազմակերպության (մարմնի) ղեկավարության սենքեր		
ա)	կազմակերպության (մարմնի) ղեկավարի աշխատասենյակ	36.0	մինչև 100 աշխատող ունեցող կազմակերպություններում
		45.0	100-300 աշխատող ունեցող կազմակերպություններում
		54.0	300-ից ավելի աշխատող ունեցող կազմակերպություններում
բ)	կազմակերպության (մարմնի) ղեկավարի տեղակալի աշխատասենյակ	18.0	մինչև 100 աշխատող ունեցող կազմակերպություններում
		24.0	100-300 աշխատող ունեցող կազմակերպություններում
		36.0	300-ից ավելի աշխատող ունեցող կազմակերպություններում
գ)	կազմակերպության (մարմնի) ղեկավարի օգնականների,	12.0	100 և ավելի աշխատող ունեցող կազմակերպություններում

	ռեֆերենտների, մամլո քարտուղարների և խորհրդականների աշխատասենյակներ		
դ)	կազմակերպության (մարմնի) ղեկավարի ընդունարան	12.0	մինչև 100 աշխատող ունեցող կազմակերպություններում
		18.0	100-300 աշխատող ունեցող կազմակերպություններում
		24.0	300-ից ավելի աշխատող ունեցող կազմակերպություններում
ե)	կազմակերպության (մարմնի) ղեկավարի տեղակալի ընդունարան	12.0	մինչև 100 աշխատող ունեցող կազմակերպություններում
		18.0	100-ից ավելի աշխատող ունեցող կազմակերպություններում
1.2.	Աշխատասենյակներ	4.0 (1 աշխատողի համար)	աշխատողին առանձին աշխատասենյակ տրամադրելու դեպքում՝ 9.0 քառ.մ. (հաշվարկում չի ներառված հատուկ սարքավորման տեղադրման համար նախատեսված տարածքը)
1.3. Գիտատեղեկատվական նշանակության սենքեր			
1.3.1. Կոնֆերենց դահլիճ			
ա)	դահլիճ	0.8 (գրակալով կահավորված 1 տեղի համար)	մինչև 300 աշխատող ունեցող կազմակերպություններում՝ 1 հատ 200 տեղով, 300-600 աշխատող ունեցող կազմակերպություններում՝ 1 հատ 350 տեղով,
		0.7 (առանց գրակալի 1 տեղի համար)	600-ից ավելի աշխատող ունեցող կազմակերպություններում՝ 1 հատ 500 տեղով
բ)	նախասրահ	0.6 (դահլիճում 1 տեղի համար)	դահլիճին կից

գ)	գույքի և կահույքի պահեստ	0.03 (դահլիճում 1 տեղի համար)	դահլիճին կից
1.3.2.	Խորհրդակցությունների դահլիճ	0.9 (դահլիճում 1 տեղի համար)	դահլիճի տարածքը հաշվարկվում է կազմակերպության (մարմնի) աշխատողների ընդհանուր թվի 30%-ի չափով
1.3.3. Գրադարան			
ա)	ընթերցասրահ	3.0 (1 տեղի համար)	կազմակերպության 100 աշխատողի համար 1 տեղ
բ)	գրապահոց	2.5	1000 միավոր գիրք պահպանության ֆոնդի համար
		2.7	1000 միավոր պարբերագիր պահպանության ֆոնդի համար
գ)	գրադարանավար	4.0 (1 աշխատողի համար)	մինչև 100 աշխատող ունեցող կազմակերպություններում՝ 1 աշխատող, 100-300 աշխատող ունեցող կազմակերպություններում՝ 2 աշխատող, 300-ից ավելի աշխատող ունեցող կազմակերպություններում՝ 3 աշխատող
դ)	գրականության ընդունում և հանձնում	5.0 (1 աշխատողի համար)	Ընթերցասրահի տարածքում
ե)	կատալոգ	0.6	1000 միավոր պահպանության ֆոնդի համար
1.3.4. Արխիվ			
ա)	ընթերցասրահ	3.0 (1 ընթերցողի համար)	մինչև 100 աշխատող ունեցող կազմակերպություններում՝ 26.0 քառ.մ, 100-300 աշխատող ունեցող կազմակերպություններում՝ 36.0 քառ.մ, 300-ից ավելի աշխատող ունեցող կազմակերպություններում՝

			54.0 քառ.մ,
բ)	տեղեկատու-քարտարան (այդ թվում՝ էլեկտրոնային)	0.04	100 քարտ պահպանության համար
գ)	փաստաթղթերի պահոց	2.0	1000 միավոր պահպանության ֆոնդի համար
դ)	միկրոֆիլմադարան	0.9	100 տուփ սկավառակային միկրոֆիլմերի պահպանության համար
ե)	սպասարկող անձնակազմի աշխատասենյակ	4.0 (1 աշխատողի համար)	հաշվարկում չի ներառված հատուկ սարքավորման տեղադրման համար նախատեսված տարածքը
1.4. Բուֆետ			
ա)	ճաշարահ և սննդի բաշխման գոտի	1.48 (ճաշարահում 1 տեղի համար)	ճաշարահում տեղերի քանակը ընդունվում է կազմակերպության աշխատողների ընդհանուր թվի 20%-ի չափով
բ)	խոհանոցային սենքեր	1.0 (ճաշարահում 1 տեղի համար)	ճաշարահում 12-ից ավելի նստատեղերի դեպքում, յուրաքանչյուր հաջորդ տեղի համար՝ 0.43 քառ.մ.
գ)	սպասարկման սենքեր	0.45 (ճաշարահում 1 տեղի համար)	ճաշարահում 12-ից ավելի նստատեղերի դեպքում, յուրաքանչյուր հաջորդ տեղի համար՝ 0.32 քառ.մ.
դ)	մթերքի ընդունման և պահեստավորման սենքեր	0.33 (ճաշարահում 1 տեղի համար)	ճաշարահում 12-ից ավելի նստատեղերի դեպքում, յուրաքանչյուր հաջորդ տեղի համար՝ 0.25 քառ.մ.
1.5. Տեխնիկական սպասարկման սենքեր			
ա)	վերանորոգման արհեստանոց	36.0	մինչև 300 աշխատող ունեցող կազմակերպություններում
		54.0	300-ից ավելի աշխատող ունեցող կազմակերպություններում
բ)	գրենական պիտույքների, գույքի և կահույքի	12.0x2	մինչև 300 աշխատող ունեցող կազմակերպություններում

	պահեստներ	18.0x2	300-600 աշխատող ունեցող կազմակերպություններում
		24.0x2	600-ից ավելի աշխատող ունեցող կազմակերպություններում
գ)	թղթաթափոնի մշակման և փաթեթավորման սենք	24.0	600-ից ավելի աշխատող ունեցող կազմակերպություններում
1.6.	Պատճենահանման ծառայություն	6.0 (1 աշխատողի համար)	
1.7.	Բժշկական օգնության կետ	12.0	մինչև 100 աշխատող ունեցող կազմակերպություններում
		18.0	100-ից ավել աշխատող ունեցող կազմակերպություններում
1.8.	Սանհանգույցներ	ըստ նորմերի և հատակագծային լուծման	45 տղամարդու համար` 1 զուգարանակոնք, 1 պիսուար և 1 լվացարան, 30 կանանց համար` 1 զուգարանակոնք և 1 լվացարան, բայց ոչ պակաս` 1 զուգարանակոնք և 1 լվացարան աշխատողների թվից անկախ
2.	Արխիվներ (որպես ինքնուրույն գործող կազմակերպություն)		աշխատողների թվաքանակն ընդունվում է ՀՀ վարչապետի որոշմամբ հաստատված աշխատողների առավելագույն թվաքանակին համապատասխան
ա)	արխիվապահոցներ	2.0	1000 միավոր պահպանման ֆոնդի համար
բ)	ընթերցասրահներ	5.0 (1 ընթերցողի համար)	
գ)	ցուցահանդեսային սրահ	70.0	1 ցուցադրության համար
դ)	լաբորատորիաներ	7.0 (1 աշխատողի համար)	
ե)	ախտահանման սենյակ	16.0	1 աշխատող մեքենայի համար

զ)	կինոդահլիճ	1.0 (1 կինոուսումնասիրողի համար)	
է)	աշխատասենյակ	6.0 (1 աշխատողի համար)	
ը)	միկրոֆիլմադարան	0.9	100 տուփ սկավառակային միկրոֆիլմերի պահպանության համար
3.	Այլ տարածքներ և օժանդակ սենքեր	ըստ հիմնավորման՝ գործառնական, այդ թվում՝ քաղաքացիների սպասարկման հետ կապված, ինչպես նաև հատակագծային առանձնահատկություններին և տեղադրվող սարքավորումների տեխնոլոգիական պահանջներին և բնութագրերին համապատասխան	
4.	Մեկ ընդհանուր շենքում մի քանի կազմակերպությունների (մարմինների) տեղակայման դեպքում՝ սույն հավելվածի 1.3-րդ կետի «ա» և «գ» ենթակետերով, 1.4-րդ կետի «ա» և «գ» ենթակետերով, ինչպես նաև 1.6-րդ և 1.7-րդ կետերով սահմանված սենքերը կամ դրանց մի մասը կարող են օգտագործվել այդ կազմակերպությունների (մարմինների) կողմից համատեղ՝ հաշվարկային հիմք ընդունելով նշված սենքերից օգտվող աշխատողների ընդհանուր թվաքանակը:		

**Հայաստանի Հանրապետության
կառավարության աշխատակազմի
ղեկավար-նախարար**

Մ. Թովուզյան

Հավելված N 3
ՀՀ կառավարության 2007 թվականի
դեկտեմբերի 13-ի N 1490-Ն որոշման

**ՀԱՆՐԱԿՐԹԱԿԱՆ ԴՊՐՈՑՆԵՐԻՆ ԱՆՀԱՏՈՒՅՑ ՕԳՏԱԳՈՐԾՄԱՆ
ԻՐԱՎՈՒՆՔՈՎ ԱՄՐԱՑՎՈՂ ՏԱՐԱԾՔՆԵՐԻ ՀԱՇՎԱՐԿՄԱՆ ԿՎԱԶԱԳՈՒՅՆ
ՆՈՐՄԱՏԻՎՆԵՐԸ**

Հ/Հ	Տարածքի անվանումը	Մակերեսը (քառ.մ.)	Ծանոթություն
1.	Ուսումնական մաս		
1.1.	1-ին դասարան		

ա)	դասարան-խաղասենյակ	3.0 (1 աշակերտի համար)	դասավանդումը կազմակերպվում է խաղերի կազմակերպման ձևով
բ)	հանգստի սենյակ	2.5 (1 աշակերտի համար)	
գ)	ռեկրեացիա	1.0 (1 աշակերտի համար)	
1.2.	Տարրական դպրոցի (2-4-րդ) դասարաններ		
ա)	դասարան (առանձին խմբային պարապմունքների հնարավորությամբ)	3.0 (1 աշակերտի համար)	
բ)	ձեռքի աշխատանքի, մոդելավորման, տեխնիկական խաղալիքների և կիրառական արվեստի սենյակ	3.6 (1 աշակերտի համար)	տարրական դպրոցի կազմում նախատեսվում է 1 դասասենյակ
գ)	համապիտանի դասասենյակ՝ երկարօրյա խմբերի համար	5.0 (1 աշակերտի համար)	դասասենյակի լրակազմը՝ 12 աշակերտ
դ)	ռեկրեացիա	1.6 (1 աշակերտի համար)	
ե)	մեթոդական կաբինետ-ուսուցչանոց	40.0	
1.3.	Միջին դպրոցի դասարան-կաբինետներ (5-9-րդ դասարաններ)		
ա)	դասարան-ուսումնական կաբինետ	2.0-2.5 (1 աշակերտի համար)	
բ)	դասարան-կաբինետ՝ անհատական պարապմունքների համար	2.5 (1 աշակերտի համար)	
գ)	ռեկրեացիա	1.6 (1 աշակերտի համար)	
1.4.	Ավագ դպրոցի ուսումնական կաբինետներ (10-12-րդ դասարաններ), միջին և ավագ		

	դպրոցի մասնագիտացված կաբինետներ		
ա)	ընդհանուր տեսական ուղղվածության դասարան-կաբինետներ	2.5 (1 աշակերտի համար)	
բ)	ֆիզիկայի, քիմիայի, բնագիտության	3.5	
	ուսումնական կաբինետներ	(1 աշակերտի համար)	
գ)	օտար լեզուների կաբինետ	3.5 (1 աշակերտի համար)	
դ)	համակարգչային և հաշվիչ տեխնիկայի կաբինետ	6.0 (1 աշակերտի համար)	
ե)	նկարչության և գծագրության կաբինետ	6.0 (1 աշակերտի համար)	
զ)	ռեկրեացիա	1.6 (1 աշակերտի համար)	
2.	Ուսումնական մասի գործառնական սենքերի խումբ		
2.1.	Վարչական նշանակության սենքեր		
ա)	տնօրենի կաբինետ	25.0	
բ)	ուսումնադաստիարակչական գծով տնօրենի տեղակալի կաբինետ	10.0	
գ)	արտադասարանական և արտադպրոցական աշխատանքների կազմակերպչի կաբինետ	12.0	
դ)	վարչատնտեսական գծով տնօրենի տեղակալի կաբինետ	10.0	
ե)	գրասենյակ	12.0	
3.	Տեխնիկական սպասարկման սենքեր և սանհանգույցներ		
ա)	տեխնիկական անձնակազմի	12.0	

	սենյակ		
բ)	հավաքարարի գույքի սենյակ	8.0	
գ)	աշակերտների սանհանգույցներ	ըստ նորմերի և հատակագծային լուծման	1 զուգարանակոնք՝ 20 աղջիկների համար, 1 լվացարան՝ 30 աղջիկների համար 1 զուգարանակոնք և 1 լվացարան՝ 30 տղաների համար, 1 պիսուար 60 տղաների համար
դ)	անձնակազմի սանհանգույցներ	ըստ նորմերի և հատակագծային լուծման	1 զուգարանակոնք և 1 լվացարան
4. Բուժական նշանակության սենյակներ			
ա)	բժշկի կաբինետ	21.0	
բ)	բուժմիջամտությունների (պրոցեդուրային) սենյակ	16.0	
գ)	ատամնաբույժի կաբինետ	12.0	
5. Տեխնոլոգիաների ուսումնասիրման սենյակներ (աշխատանքի ուսուցում)			
ա)	մետաղամշակման տեխնոլոգիաների ուսումնասիրման արհեստանոցներ	5.0-7.0 (1 աշակերտի համար)	արհեստանոցի լրակազմը՝ 12 աշակերտ
բ)	փայտամշակման տեխնոլոգիաների ուսումնասիրման արհեստանոցներ	5.0-7.0 (1 աշակերտի համար)	
գ)	գործվածքների մշակման և տեխնոլոգիաների ուսումնասիրման արհեստանոցներ	6.0-8.0 (1 աշակերտի համար)	
դ)	խոհարարական կաբինետ	4.5 (1 աշակերտի համար)	
ե)	ռադիոէլեկտրոնիկայի և էլեկտրատեխնիկական սարքավորումների կաբինետ	9.0 (1 աշակերտի համար)	
զ)	ուսուցիչ-վարպետների սենյակ	18.0	

է)	հումքի, նյութերի և պատրաստի արտադրանքի պահեստ	24.0	
6. Տեղեկատվական նշանակության սենքեր			
ա)	գրադարան-տեղեկատվական կենտրոն՝ դիֆերենցված գոտիներով, այդ թվում՝ ընթերցասրահ, պահպանության ֆոնդ	2.4 (1 ընթերցողի համար)	ընթերցասրահում տեղերի քանակը ընդունվում է աշակերտների ընդհանուր թվի 10%-ի հաշվարկով
բ).	5-12 դասարանների ուսուցչանոց-մեթոդական կաբինետ հանգստի գոտու հետ միասին	6.0 (1 ուսուցչի համար)	
7. Հանդիսությունների դահլիճի սենքեր			
ա)	հանդիսասրահ	0.7 (1 հանդիսատեղի համար)	հանդիսասրահում տեղերի քանակն ընդունվում է աշակերտների ընդհանուր թվի առնվազն 60%-ի հաշվարկով, ուսուցիչների համար նախատեսվող տեղերի քանակը որոշվում է 1 դասարանին՝ 2 ուսուցիչ հաշվարկով
բ)	գույքի պահեստ	12.0	
գ)	դերասանական սենյակներ	18.0	
դ)	տեխնիկական կենտրոն	48.0	ռադիոհանգույց, հաղորդավարական, սարքավորումների վերանորոգման սենք
ե)	սանհանգույցներ	ըստ նորմերի և հատակագծային լուծման	1 գուգարանակոնք, 1 լվացարան և 2 պիսուար՝ 100 տղաների համար, 1 գուգարանակոնք և 1 լվացարան՝ 50 աղջիկների համար
8. Արտադասարանական խմբակային պարապմունքների սենքեր			խմբում պարապողների հաշվարկային թիվը՝ 12 աշակերտ
ա)	կիրառական արվեստի, երաժշտության, տեխնիկական	60.0	

	մոդելավորման, լուսանկարչական, պատանի բնասերի		
բ)	ուսուցիչների սենյակ	18.0	
9.	Մարգաառողջարարական նշանակության սենքեր		
9.1.	Ուսումնամարզական դահլիճներ		
ա)	մարզական դահլիճ	<u>288.0</u> (12.0մx24.0մ.)	մարզական դահլիճի հատակի մակերեսը՝ 1 աշակերտին ոչ պակաս 1.4 քառ.մ.
բ)	հրահանգիչ-մարզչի սենյակ	10.0	
գ)	մարզական գույքի պահեստ	16.0	
դ)	հավաքարարի գույքի սենյակ	4.0	
ե)	հանդերձարաններ, սանհանգույցներ	ըստ նորմերի և հատակագծային լուծման	2 զուգարանակոնք, 2 լվացարան և 2 ցնցուղարան
10.	Ճաշարան		
10.1.	Ճաշարահ՝ սննդի Բաշխման կետով	1.0 (Ճաշարահում 1 տեղի համար)	Ճաշարահում տեղերի քանակն ընդունվում է աշակերտների, մանկավարժների և վարչական աշխատողների ընդհանուր թվի 50%-ի հաշվարկով
10.2	խոհանոցային սենքեր	0.77 (Ճաշարահում 1 տեղի համար)	Ճաշարահում 100-ից ավելի տեղերի դեպքում, յուրաքանչյուր հաջորդ տեղի համար՝ 0.42 քառ.մ.
ա)	սպասարկման սենքեր	0.44 (Ճաշարահում 1 տեղի համար)	Ճաշարահում 100-ից ավելի տեղերի դեպքում, յուրաքանչյուր հաջորդ տեղի համար՝ 0.3 քառ.մ.
բ)	մթերքի ընդունման և պահեստավորման սենքեր	0.4 (Ճաշարահում 1 տեղի համար)	Ճաշարահում 100-ից ավելի տեղերի դեպքում, յուրաքանչյուր հաջորդ տեղի համար՝ 0.3 քառ.մ.
գ)	լվացարաններ	ըստ նորմերի և հատակագծային	Ճաշարահում յուրաքանչյուր 30 տեղի

		լուծման	համար՝ 1 լվացարան
10.3.	Հանդերձարաններ և սանհանգույցներ՝ ճաշարանի աշխատողների համար	ըստ նորմերի և հատակագծային լուծման	1 գուգարանակոնք, 1 լվացարան և 1 ցնցուղ
11.	Միջնակարգ մասնագիտական երաժշտական դպրոցներ		
11.1.	Ուսումնական մաս		սենքերի լրակազմը և մակերեսներն ընդունվում են ըստ սույն հավելվածի 1-ին կետով սահմանված նորմերի
11.2.	Ուսումնական մասի գործառնական սենքերի խումբ		սենքերի լրակազմը և մակերեսներն ընդունվում են ըստ սույն հավելվածի 2-րդ կետով սահմանված նորմերի
11.3.	Անհատական պարապմունքների դասասենյակներ	24.0-36.0	սենքերի լրակազմը և մակերեսներն ընդունվում են ըստ աշակերտների թվի և ուսումնական ծրագրերի
11.4.	Խմբային պարապմունքների սենքեր	6.0-8.0 (1 աշակերտի համար)	երգչախմբային, սոլֆեջիոյի և մասնագիտական ուղղվածություն ունեցող խմբային պարապմունքների համար նախատեսված այլ սենքերի լրակազմը և մակերեսներն ընդունվում են ըստ աշակերտների թվի և ուսումնական ծրագրերի
11.5.	Տեխնիկական սպասարկման սենքեր և սանհանգույցներ		սենքերի լրակազմը և մակերեսներն ընդունվում են ըստ սույն հավելվածի 3-րդ կետով սահմանված նորմերի
11.6.	Բուժական նշանակության սենքեր		սենքերի լրակազմը և մակերեսներն ընդունվում են ըստ սույն հավելվածի 4-րդ կետով սահմանված նորմերի

11.7.	Տեղեկատվական նշանակության սենքեր	սենքերի լրակազմը և մակերեսներն ընդունվում են ըստ սույն հավելվածի 6-րդ կետով սահմանված նորմերի
11.8.	Հանդիսությունների դահլիճի սենքեր	1) սենքերի լրակազմը և մակերեսներն ընդունվում են ըստ սույն հավելվածի 7-րդ կետով սահմանված նորմերի. 2) հանդիսասրահում տեղերի քանակն ընդունվում է աշակերտների և ուսուցիչների ընդհանուր թվի 80%-ի համար
11.9.	Մարզաառողջարարական նշանակության սենքեր	սենքերի լրակազմը և մակերեսներն ընդունվում են ըստ սույն հավելվածի 4-րդ կետով սահմանված նորմերի
11.10.	Ճաշարան	սենքերի լրակազմը և մակերեսներն ընդունվում են ըստ սույն հավելվածի 10-րդ կետով սահմանված նորմերի
12.	Պարարվեստի միջնակարգ մասնագիտական ուսումնական հաստատություն	սենքերի լրակազմը և մակերեսներն ընդունվում են ըստ սույն հավելվածի 11 կետի 11.1. 11.2 և 11.5-11.10 ենթակետերով սահմանված նորմերի: Մասնագիտական ուղղվածություն ունեցող խմբային և անհատական պարապմունքների համար նախատեսված այլ սենքերի լրակազմը և մակերեսներն ընդունվում են ըստ աշակերտների թվի ուսումնական ծրագրերի և սույն հավելված 14-րդ

		կետով սահմանված հիմնավորման
13.	Երաժշտական դպրոցներ (7-ամյա)	
13.1.	Ուսումնական մասի գործառնական սենքերի խումբ	սենքերի լրակազմը և մակերեսներն ընդունվում են ըստ սույն հավելվածի 2-րդ կետով սահմանված նորմերի
13.2.	Անհատական պարապմունքների դասասենյակներ	24.0-36.0 սենքերի լրակազմը և մակերեսներն ընդունվում են ըստ աշակերտների թվի և ուսումնական ծրագրերի
13.3.	Խմբային պարապմունքների սենքեր	6.0-8.0 (1 աշակերտի համար) երգչախմբային, սոլֆեջիոյի և մասնագիտական ուղղվածություն ունեցող խմբային պարապմունքների համար նախատեսված այլ սենքերի լրակազմը և մակերեսներն ընդունվում են ըստ աշակերտների թվի և ուսումնական ծրագրերի
13.4.	Տեխնիկական սպասարկման սենքեր և սանհանգույցներ	սենքերի լրակազմը և մակերեսներն ընդունվում են ըստ սույն հավելվածի 3-րդ կետով սահմանված նորմերի
13.5.	Տեղեկատվական նշանակության սենքեր	սենքերի լրակազմը և մակերեսներն ընդունվում են ըստ սույն հավելվածի 6-րդ կետով սահմանված նորմերի
13.6.	Հանդիսությունների դահլիճի սենքեր	1) սենքերի լրակազմը և մակերեսներն ընդունվում են ըստ սույն հավելվածի 7-րդ կետով սահմանված նորմերի. 2) հանդիսասրահում տեղերի քանակն ընդունվում է աշակերտների և ուսուցիչների ընդհանուր

			թվի 80%-ի համար
13.7. Բուժետ			
ա)	Ճաշարահ և սննդի բաշխման գոտի	1.0 (Ճաշարահում 1 տեղի համար)	Ճաշարահում տեղերի քանակը հաշվարկվում է աշակերտների և ուսուցիչների ընդհանուր թվի 50%-ի համար
բ)	խոհանոցային սենքեր	0.65 (Ճաշարահում 1 տեղի համար)	
գ)	մթերքի ընդունման և պահեստավորման սենքեր	0.33 (Ճաշարահում 1 տեղի համար)	
14.	Այլ տարածքներ և օժանդակ սենքեր	ըստ հիմնավորման՝ գործառնական և հատակագծային առանձնահատկություններին, ինչպես նաև տեղադրվող սարքավորումների տեխնոլոգիական և բնութագրերին համապատասխան	

Հայաստանի Հանրապետության
կառավարության աշխատակազմի
ղեկավար-նախարար

Մ. Թովուզյան

Հավելված N 4
ՀՀ կառավարության 2007 թվականի
դեկտեմբերի 13-ի N 1490-Ն որոշման

ՀԱՏՈՒԿ (ՕԺԱՆԴԱԿ) ՀԱՆՐԱԿՐԹԱԿԱՆ ԴՊՐՈՑՆԵՐԻՆ, ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՏԻՊԻ ՄԱՆԿԱՏՆԵՐԻՆ, ԵՐԵՒԱՆԵՐԻ ԽՆԱՄՔԻ ԵՎ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԱՆՀԱՏՈՒՅՑ ՕԳՏԱԳՈՐԾՄԱՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔՈՎ ԱՄՐԱՑՎՈՂ ՏԱՐԱԾՔՆԵՐԻ ՀԱՇՎԱՐԿՄԱՆ ԿԱԶՄԱԳՈՒՅՆ ՆՈՐՄԱՏԻՎՆԵՐԸ

Հ/Հ	Տարածքի անվանումը	Մակերեսը (քառ. մ.)	Ծանոթություն
1.	Ուսումնական մաս		
1.1.	Դասարաններ	2.0 (1 աշակերտի համար)	
1.2.	Ուսումնական կաբինետներ		
ա)	լեզվի և գրականության, օտար լեզուների, պատմության,	2.5 (1 աշակերտի	

	աշխարհագրության, մաթեմատիկայի	համար)	
բ)	համակարգչային և հաշվիչ տեխնիկայի	3.6 (1 աշակերտի համար)	դասարանում աշակերտների ընդհանուր թվի 50%-ի համար
գ)	լաբորատորիա կաբինետներին կից	16.0	
դ)	ֆիզիկայի, քիմիայի, աստղագիտության, բնագիտության լաբորատորիաներ	3.0 (1 աշակերտի համար)	
ե)	լաբորանտական սենյակ լաբորատորիաներին կից	16.0	
2. Խմբակային պարապմունքների սենքեր			
ա)	երկարօրյա խմբերի պարապմունքների (2-4-րդ դասարանների աշակերտների համար)	2.0 (1 աշակերտի համար)	դասարանի լրակազմը՝ 30 աշակերտ
բ)	տեխնիկական մոդելավորման	4.5 (1 աշակերտի համար)	դասարանի լրակազմը՝ 10 աշակերտ
գ)	պատանի բնասերի	3.6 (1 աշակերտի համար)	դասարանի լրակազմը՝ 20 աշակերտ
դ)	նկարչության և քանդակի ստուդիա	3.6 (1 աշակերտի համար)	դասարանի լրակազմը՝ 20 աշակերտ
ե)	պարի և թատերական արվեստի ստուդիա	3.7 (1 աշակերտի համար)	դասարանի լրակազմը՝ 20 աշակերտ
զ)	կինոֆոտոլաբորատորիա	2.7 (1 աշակերտի համար)	1 դասարանի լրակազմը՝ 20 աշակերտ
3. Աշխատանքի ուսուցման և մասնագիտական կողմնորոշման սենքեր			
3.1.	Աշխատանքի ուսուցման՝ արհեստանոց (2-4-րդ դասարանների աշակերտների համար)	2.0 (1 աշակերտի համար)	
3.2.	Աշխատանքի ուսուցման		նախատեսվում են

	արհեստանոցներ (5-ից բարձր դասարանների աշակերտների համար)		դասարանում աշակերտների ընդհանուր թվի 50%-ի համար
ա)	մետաղամշակման	4.5 (1 աշակերտի համար)	
բ)	փայտամշակման	4.5 (1 աշակերտի համար)	
գ)	կարի	3.6 (1 աշակերտի համար)	
դ)	խոհարարական	2.5 (1 աշակերտի համար)	
ե)	համակցված արհեստանոց տեխնիկական աշխատանքների համար	4.5 (1 աշակերտի համար)	
3.3.	Ուսուցչի (վարպետի) սենյակ	16.0	
3.4.	Պահեստներ		
ա)	հումքի և պատրաստի արտադրանքի	16.0	
բ)	գույքի	8.0	
4.	Ննջասենյակներ	4.0 (1 երեխայի համար)	1-4-րդ դասարանների աշակերտների համար՝ 4-6 տեղանոց, 5-րդից բարձր դասարանների աշակերտների համար՝ 2-4 տեղանոց
4.1.	Մանհանգույցներ (յուրաքանչյուր ննջասենյակին կից)	ըստ նորմերի և հատակագծային լուծման	1 զուգարանակոնք, 1 լվացարան և 1 ցնցուղարան
5. Վարչական նշանակության սենքեր			
ա)	տնօրենի կաբինետ	25.0	
բ)	ուսումնադաստիարակչական գծով տնօրենի տեղակալի կաբինետ	10.0	
գ)	ուսուցչանոց-մեթոդական կաբինետ	32.0	

դ)	արտադասարանական և արտադպրոցական աշխատանքների կազմակերպչի կաբինետ	12.0	
ե)	վարչատնտեսական գծով տնօրենի տեղակալի կաբինետ և հաշվապահություն	18.0	
զ)	գրասենյակ	12.0	
է)	հերթապահ դաստիարակի սենյակ	16.0	
ը)	տեխնիկական անձնակազմի սենյակ	12.0	
թ)	անձնակազմի սանհանգույց	ըստ նորմերի և հատակագծային լուծման	1 զուգարանակոնք, 2 լվացարան և 1 ցնցուղարան
6. Մարզատոռոջարարական նշանակության սենքեր			
ա)	ուսումնամարզական դահլիճ	288.0	1 դահլիճ՝ 12.0x24մ. չափերով
բ)	հրահանգչի սենյակ	24.0	
գ)	մարզական գույքի պահեստ	16.0	
դ)	հանդերձարաններ, սանհանգույցներ, ցնցուղարաններ	ըստ նորմերի և հատակագծային լուծման	2 զուգարանակոնք, 2 լվացարան, 2 ցնցուղարան, 1 ցնցուղարանին՝ 2 տեղ հանդերձարանում
7. Հանդիսությունների դահլիճի սենքեր			
ա)	դահլիճ	0.7 (1 հանդիսատեղի համար)	տեղերի քանակը ընդունվում է սովորողների ընդհանուր թվի առնվազն 50%-ի հաշվարկով
բ)	բեմական գույքի պահեստներ	8.0	
գ)	դերասանական սենյակներ	18.0	
դ)	տեխնիկական կենտրոն	18.0	
ե)	ակումբային մաս	50.0	
զ)	սանհանգույցներ	ըստ նորմերի և հատակագծային լուծման	1 զուգարանակոնք և 1 լվացարան՝ աղջիկների համար, 1 զուգարանակոնք, 1 պիսուար և 1 լվացարան՝ տղաների համար
8. Գիտատեղեկատվական նշանակության սենքեր			

ա)	գրադարան-տեղեկատվական կենտրոն, այդ թվում՝ ընթերցասրահ, գրապահոց և դասագրքերի պահեստ	50.0	
բ)	մեթոդական կաբինետներ	32.0	
9. Բուժական նշանակության սենքեր			
9.1. Բժշկական կաբինետներ			
ա)	բժշկի կաբինետ	12.0	
բ)	ատամնաբույժի կաբինետ	12.0	
գ)	բուժֆիզամտությունների (պրոցեդուրային) սենյակ	15.0	
դ)	հիվանդասենյակներ	12.0	1 հիվանդասենյակ 4 դասարանի համար
9.2. Կարանտինային բաժանմունք			
ա)	հիվանդասենյակներ	$\frac{24.0}{2 \times (9.0 + 3.0)}$	կից սանհանգույցներով
բ)	բուֆետ սննդի բաշխման կետով	6.0	
գ)	սանհանգույցներ	ըստ նորմերի և հատակագծային լուծման	2 ցնցուղարան, 2 զուգարանակոնք և 2 լվացարան
10.	Հանգստի և դասերը պատրաստելու սենյակ	1.25 (1 աշակերտի համար)	հաստատությունում բնակվող աշակերտների ընդհանուր թվի 50%-ի հաշվարկով)
11.	Ռեկրեացիա	0.7 (1 աշակերտի համար)	
12.	Հյուրասենյակ	0.1 (1 աշակերտի համար)	ոչ պակաս 16.0 քառ.մ.–ից
13. Ճաշարան			
ա)	Ճաշարան՝ սննդի բաշխման կետով	1.0 (Ճաշարանում 1 նստատեղի համար)	նստատեղերի քանակը ընդունվում է աշակերտների ընդհանուր թվի 50%-ի հաշվարկով
բ)	խոհանոցային սենքեր	160.0	
գ)	սանհանգույցներ սպասարկող անձնակազմի համար	ըստ նորմերի և հատակագծային լուծման	1 զուգարանակոնք, 1 լվացարան և 1 ցնցուղարան 1 լվացարան՝ 8

			աշակերտների համար, 1 ոտքի լոգնոց 12 աշակերտների համար, 1 զուգարանակոնք և 1 պիսուար՝ 20 տղաների համար,
14.	Լոգարաններ, սանհանգույցներ	ըստ նորմերի և հատակագծային լուծման	1 զուգարանակոնք 15 աղջկա համար, 1 անձնական հիգիենայի սենյակ (ոչ պակաս 3 քառ.մ. մակերեսով)՝ յուրաքանչյուր 70 հոգու համար, 1 ցնցուղ՝ 18 աշակերտների համար, 1 ցնցուղին՝ 2 տեղ հանդերձարանում
15.	Հագուստի մաքրման սենյակ	0.1 (1 աշակերտի համար)	
16.	Հագուստի և կոշիկի չորապահարան	0.2 (1 աշակերտի համար)	
17.	Լվացքատուն	28.0	190 տեղի համար
18.	Այլ տարածքներ և օժանդակ սենյակներ	ըստ հիմնավորման՝ գործառնական և հատակագծային առանձնահատկություններին, ինչպես նաև տեղադրվող սարքավորումների տեխնոլոգիական պահանջներին և բնութագրերին համապատասխան	

**Հայաստանի Հանրապետության
կառավարության աշխատակազմի
ղեկավար-նախարար**

Մ. Թովուզյան

Հավելված N 5
ՀՀ կառավարության 2007 թվականի
դեկտեմբերի 13-ի N 1490-Ն որոշման

**ՄԻԶԻՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ
(ՔՈՒԷԶՆԵՐԻՆ) ԵՎ ՆԱԽՆԱԿԱՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ (ԱՐՀԵՍՏԱԳՈՐԾԱԿԱՆ)
ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԱՆՀԱՏՈՒՅՑ ՕԳՏԱԳՈՐԾՄԱՆ
ԻՐԱՎՈՒՆՔՈՎ ԱՄՐԱՑՎՈՂ ՏԱՐԱԾՔՆԵՐԻ ՀԱՇՎԱՐԿՄԱՆ ՆՎԱԶԱԳՈՒՅՆ
ՆՈՐՄԱՏԻՎՆԵՐԸ**

Հ/Հ	Տարածքի անվանումը	Մակերեսը (քառ.)	Ծանոթություն
-----	-------------------	-----------------	--------------

		մ.)	
1.	Ուսումնական մաս (ուսումնական մասի սենքերի լրակազմը և մակերեսներն ընդունվում են ըստ սույն որոշմամբ հաստատված «Հավելված 3»-ի 1.4 կետի «ա»-ից «զ» ենթակետերով սահմանված նորմերի)		
2.	Լաբորատորիաներ		
ա)	ընդհանուր տեսական ուղղվածության լաբորատորիաներ	2.2 (1 ուսանողի համար)	լաբորատորիաների լրակազմն ընդունվում է ըստ հաստատության
բ)	տեխնիկական ուղղվածության մասնագիտացման լաբորատորիաներ	2.4 (1 ուսանողի համար)	մասնագիտացման ուղղվածության
գ)	լաբորանտական սենյակ	32.0	
3.	Մասնագիտացված լսարաններ	2.0-2.5 (1 ուսանողի համար)	սենքերի լրակազմն ընդունվում է ըստ հաստատության մասնագիտացման ուղղվածության
ա)	պրեպարատորական սենյակ լսարանին կից	18.0	մինչև 100 տեղ ունեցող լսարաններում
4.	Գծագրության, կուրսային և դիպլոմային աշխատանքների կաբինետներ	2.4 (1 ուսանողի համար)	մեկ կաբինետը նախատեսվում է 12-50 ուսանողների համար
5.	Գիտատեղեկատվական և ուսումնամեթոդական նշանակության սենքեր		
ա)	ուսումնամեթոդական կաբինետ	36.0	
բ)	դասախոսների և ասումնաարտադրական գծով հրահանգիչների կաբինետ	2.5 (1 հոգու համար)	
գ)	գրադարան-տեղեկատվական կենտրոն՝ դիֆերենցված գոտիներով, այդ թվում՝ պահպանության ֆոնդ, ընթերցասրահ	2.4 (1 ընթերցողի համար)	ընթերցասրահում տեղերի քանակը ընդունվում է ուսանողների և դասախոսների ընդհանուր թվի 9%-ի հաշվարկով
6.	Ուսումնաարտադրական նշանակության սենքեր		
ա)	մետաղամշակման և փայտամշակման տեխնոլոգիաների	5.0-7.0 քառ.մ (1 ուսանողի համար)	սենքերի լրակազմն ընդունվում է ըստ հաստատության

	ուսումնասիրման արհեստանոցներ		մասնագիտացման ուղղվածության և ուսումնական ծրագրերի
բ)	գործվածքների մշակման և տեխնոլոգիաների ուսումնասիրման արհեստանոցներ	6.0-8.0 քառ.մ (1 ուսանողի համար)	
գ)	խոհարարական	4.5 (1 ուսանողի համար)	
դ)	ռադիոէլեկտրոտեխնոլոգիաներ	5.0 քառ.մ (1 ուսանողի համար)	
ե)	տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ և հաշվիչ սարքավորումներ	4.5 (1 ուսանողի համար)	
զ)	տնային և աշխատանքային հագուստի պահեստասենյակ	0.4 (1 աշխատատեղի համար)	
է)	պահեստներ	0.12 (1 աշխատատեղի համար)	
ը)	հանդերձարաններ, ցնցուղարաններ, սանհանգույցներ	ըստ նորմերի և հատակագծային լուծման	1 զուգարանակոնք՝ 20 աղջիկների համար. 1 զուգարանակոնք և 1 պիսուար 30 տղաների համար, 15 ուսանողի համար՝ 1 ցնցուղ, 1 ցնցուղին՝ 2 տեղ հանդերձարանում
7.	Մարզաառողջարարական նշանակության սենքեր		
ա)	մարզադահլիճ	<u>288.0</u> (24մx12մ.)	մինչև 600 ուսանող ունեցող հաստատություններում 1 դահլիճ
		<u>540.0</u> (30մx18մ.)	600-ից ավելի ուսանող ունեցող հաստատություններում՝ 1

			դահլիճ
բ)	մարզական գույքի պահեստ	21.0	մինչև 60 մարզվողի համար նախատեսված մարզադահլիճի համար
		48.0	60-ից ավելի մարզվողի համար նախատեսված մարզադահլիճի համար
գ)	մարզիչների սենյակ	9.0	մինչև 600 ուսանող ունեցող հաստատություններում
		12.0	600-ից ավելի ուսանող ունեցող հաստատություններում
դ)	հանդերձարաններ, ցնցուղարաններ, սանհանգույցներ	ըստ նորմերի և հատակագծային լուծման	1 զուգարանակոնք՝ 20 աղջիկների համար, 1 զուգարանակոնք և 1 պիսուար 30 տղաների համար, 15 ուսանողի համար՝ 1 ցնցուղ, 1 ցնցուղին՝ 2 տեղ հանդերձարանում
8.	Հանդիսությունների դահլիճի սենքեր		
ա)	հանդիսությունների դահլիճ	0.65 (1 հանդիսատեղի համար)	դահլիճում տեղերի քանակը հաշվարկվում է ուսանողների ընդհանուր 30 %-ի համար
բ)	ձեմասրահ-պարասրահ	0.3 (1 հանդիսատեղի համար)	
գ)	դահլիճին կից սենքեր	0.08 (1 հանդիսատեղի համար)	ռադիոհանգույց, հաղորդավարի, վերանորոգման սենյակներ
դ)	ակումբային սենքեր (մշակույթի և արվեստի մասնագիտություններ ունեցող ուսումնական հաստատություններում ակումբային սենքերի կազմը և մակերեսները հաշվարկվում են	30.0	մինչև 600 ուսանող ունեցող հաստատություններում

	համաձայն ուսումնական ծրագրերի)		
		25.0	600-ից ավելի ուսանող ունեցող հաստատություններում
ե)	դերասանական սենյակներ	36.0	
զ)	պահեստներ	0.02 (1 հանդիսատեղի համար)	
է)	սանհանգույցներ (դահլիճին կից)	ըստ նորմերի և հատակագծային լուծման	2 լվացարան, 2 գուգարանակոնք
9. Վարչական նշանակության սենքեր			
ա)	տնօրենի կաբինետ	25.0	
բ)	ուսումնադաստիարակչական գծով տնօրենի տեղակալի կաբինետ	12.0	
գ)	վարչատնտեսական գծով տնօրենի տեղակալի կաբինետ	12.0	
դ)	ուսուցչանոց	18.0-24.0	
ե)	գրասենյակ	12.0	
10. Ճաշարան			
ա)	ճաշարահ՝ սննդի բաշխման կետով ուսանողների համար	1.6 (ճաշարահում 1 տեղի համար)	ճաշարահում տեղերի քանակը ընդունվում է յուրաքանչյուր 3 ուսանողի համար 1 տեղ հաշվարկով
բ)	ճաշասենյակ՝ դասախոսական կազմի համար	18.0	մինչև 600 ուսանող ունեցող հաստատություններում
		24.0	600-ից ավելի ուսանող ունեցող հաստատություններում
գ)	խոհանոցային սենքեր	0.77 (ճաշարահում 1 տեղի համար)	ճաշարահում 100-ից ավելի տեղերի դեպքում, յուրաքանչյուր հաջորդ տեղի համար՝ 0.42 քառ.մ.
դ)	սպասարկման սենքեր	0.44 (ճաշարահում	ճաշարահում 100-ից ավելի տեղերի դեպքում,

		1 տեղի համար)	յուրաքանչյուր հաջորդ տեղի համար՝ 0.3 քառ.մ.
ե)	մթերքի ընդունման և պահեստավորման սենքեր	0.4 (ճաշասրահում 1 տեղի համար)	ճաշասրահում 100-ից ավելի տեղերի դեպքում, յուրաքանչյուր հաջորդ տեղի համար՝ 0.3 քառ.մ.
զ)	լվացարաններ	ըստ նորմերի և հատակագծային լուծման	ճաշասրահում յուրաքանչյուր 30 տեղի համար՝ 1 լվացարան
է)	հանդերձարաններ և սանհանգույցներ	ըստ նորմերի և	1 զուգարանակոնք, 1 լվացարան և
	ճաշարանի աշխատողների համար	հատակագծային լուծման	1 ցնցուղ
11.	Բուժական նշանակության սենքեր		
ա)	բժիշկի կաբինետ	12.0	
բ)	բուժմիջամտությունների (պրոցեդուրային) սենյակ	14.0	
գ)	ատամնաբույժի կաբինետ	14.0	600-ից ավելի ուսանող ունեցող հաստատություններում
դ)	ֆոնիատրիկ կաբինետ	54.0	միայն երաժշտական ուսումնարաններում
12.	Սանհանգույցներ	ըստ նորմերի և հատակագծային լուծման	1 զուգարանակոնք 30 կանանց համար, 1 զուգարանակոնք և 1 պիսուար՝ 40 տղամարդկանց համար, 2 զուգարանակոնքի և 1 լվացարան
13.	Գեղարվեստական (երաժշտություն, կերպարվեստ, թատրոն, կիրառական արվեստ) ուղղվածությամբ մասնագիտական ուսումնական հաստատություններ		
13.1.	Ուսումնական մաս		սենքերի լրակազմը և մակերեսներն ընդունվում են ըստ սույն հավելվածի 1-ին կետով սահմանված նորմերի

13.2.	Մասնագիտացված լսարաններ	2.0-2.5 (1 ուսանողի համար)	սենքերի լրակազմն ընդունվում է ըստ հաստատության մասնագիտական ուղղվածության և ուսումնական ծրագրերի
13.3.	Մասնագիտացված ստուդիաներ, դասասենյակներ և կաբինետներ		
ա)	գեղանկարչություն, գծանկար, քանդակ, կինոֆոտոստուդիա	36.0-54.0	սենքերի լրակազմն ընդունվում է ըստ հաստատության մասնագիտական ուղղվածության ուսանողների թվի և ուսումնական ծրագրերի
բ)	անհատական պարապմունքների դասասենյակներ (մասնագիտացված երաժշտական թեքումով ուսումնական հաստատություններում)	24.0-36.0	սենքերի լրակազմը և մակերեսներն ընդունվում են ըստ ուսանողների թվի և ուսումնական ծրագրերի
գ)	խմբային պարապմունքների սենքեր (մասնագիտացված երաժշտական թեքումով ուսումնական հաստատություններում)	6.0-8.0 (1 ուսանողի համար)	երգչախմբային, սոլֆեջիոյի և մասնագիտական ուղղվածություն ունեցող խմբային պարապմունքների համար նախատեսված այլ սենքերի լրակազմը և մակերեսներն ընդունվում են ըստ ուսանողների թվի և ուսումնական ծրագրերի
դ)	թատերական ստուդիա	9.0 (1 ուսանողի համար)	ստուդիայի լրակազմը՝ 12 ուսանող
ե)	կիրառական արվեստի ստուդիա	6.0 (1 ուսանողի համար)	ստուդիայի լրակազմը՝ 12 ուսանող
զ)	Էսթետիկայի կաբինետ, կից՝ լաբորանտական սենյակով	80.0+28.0	կաբինետի լրակազմը՝ 24 ուսանող
13.4.	Գիտատեղեկատվական և ուսումնամեթոդական		սենքերի լրակազմը և մակերեսներն ընդունվում

	նշանակության սենքեր		են ըստ սույն հավելվածի 5-րդ կետով սահմանված նորմերի
13.5.	Մարգաարողջարարական նշանակության սենքեր		սենքերի լրակազմը և մակերեսներն ընդունվում են ըստ սույն հավելվածի 7-րդ կետով սահմանված նորմերի
13.6.	Հանդիսությունների դահլիճի սենքեր		սենքերի լրակազմը և մակերեսներն ընդունվում են ըստ սույն հավելվածի 8-րդ կետով սահմանված նորմերի
13.7.	Վարչական նշանակության սենքեր		սենքերի լրակազմը և մակերեսներն ընդունվում են ըստ սույն հավելվածի 9-րդ կետով սահմանված նորմերի
13.8.	Ճաշարան		սենքերի լրակազմը և մակերեսներն ընդունվում են ըստ սույն հավելվածի 10-րդ կետով սահմանված նորմերի
13.9.	Բուժական նշանակության սենքեր		սենքերի լրակազմը և մակերեսներն ընդունվում են ըստ սույն հավելվածի 11-րդ կետով սահմանված նորմերի
13.10.	Սանհանգույցներ	ըստ նորմերի և հատակագծային լուծման	1 զուգարանակոնք 30 կանանց համար, 1 զուգարանակոնք և 1 պիսուար՝ 40 տղամարդկանց համար, 2 զուգարանակոնքին 1 լվացարան
14.	Այլ տարածքներ և օժանդակ սենքեր	ըստ հիմնավորման՝ գործառնական և հատակագծային առանձնահատկություններին, ինչպես նաև տեղադրվող սարքավորումների տեխնոլոգիական պահանջներին և	

**Հայաստանի Հանրապետության
կառավարության աշխատակազմի
ղեկավար-նախարար**

Մ. Թովուզյան

Հավելված N 6
ՀՀ կառավարության 2007 թվականի
դեկտեմբերի 13-ի N 1490-Ն որոշման

**ԲԱՐՁՐԱԳՈՒՅՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԱՆՀԱՏՈՒՅՑ
ՕԳՏԱԳՈՐԾՄԱՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔՈՎ ԱՄՐԱՑՎՈՂ ՏԱՐԱԾՔՆԵՐԻ ՀԱՇՎԱՐԿՄԱՆ
ՆՎԱԶԱԳՈՒՅՆ ՆՈՐՄԱՏԻՎՆԵՐԸ**

Հ/Հ	Տարածքի անվանումը	Մակերեսը (քառ. մ.)	Ծանոթություն
	1. Ուսումնական կաբինետներ և լաբորատորիաներ		
ա)	ընդհանուր ուղղվածության ուսումնական կաբինետներ	2.2 (1 ուսանողի համար)	
բ)	ընդհանուր տեսական ուղղվածության լաբորատորիաներ	4.0-6.0 (1 ուսանողի համար)	
գ)	լաբորանտական սենյակ	18.0	
դ)	տեխնիկական ուղղվածության հատուկ մասնագիտացման լաբորատորիաներ և կաբինետներ	6.0-8.0 (1 ուսանողի համար)	
ե)	տեղեկատվական հիմունքների ուսուցման և հաշվիչ սարքավորումների ուսումնական կաբինետներ	4.5 (1 ուսանողի համար)	
	2. Օտար լեզուների կաբինետներ		
ա)	լինգվաֆոնային կաբինետ	3.0 (1 ուսանողի համար)	
բ)	ֆոնոդահլիճ	1.8 (1 ուսանողի համար)	
գ)	ձայնագրման ստուդիա	36.0	

3. Գծագրության, կուրսային և դիպլոմային աշխատանքների կաբինետներ		
3.1	Գծագրության կաբինետներ	3.6 (1 ուսանողի համար)
ա)	գծագրության կաբինետներին կից արխիվ	18.0
		36.0
բ)	գծագրության կաբինետներին կից մոդելավորման սենք	36.0
		72.0
3.2	Կուրսային և դիպլոմային աշխատանքների կաբինետներ (բացի ճարտարապետաշինարարական և գեղարվեստի ԲՈՒՀ-երի)	4.0 (1 ուսանողի համար)
ա)	ճարտարապետաշինարարական և գեղարվեստի ԲՈՒՀ-երի կուրսային և դիպլոմային աշխատանքների կաբինետներ	8.0 (1 ուսանողի համար)
բ)	խորհրդատվության սենք	36.0
4.	Լսարաններ	2.5 (1 ուսանողի համար)
		2.2 (1 ուսանողի համար)
		1.5 (1 ուսանողի համար)
		1.3 (1 ուսանողի համար)
4.1	Լսարան-ամֆիթատրոններ	1.8 (1 ուսանողի համար)

մեկ կաբինետը նախատեսվում է 12-50 ուսանողների համար

բացի ճարտարապետաշինարարական և գեղարվեստի ԲՈՒՀ-երի ճարտարապետաշինարարական և գեղարվեստի ԲՈՒՀ-երում

բացի ճարտարապետաշինարարական և գեղարվեստի ԲՈՒՀ-երի ճարտարապետաշինարարական և գեղարվեստի ԲՈՒՀ-երում

դիպլոմային աշխատանքների կաբինետները նախատեսվում են հաստատությունը ավարտողների առնվազն 50%-ի միաժամանակյա օգտագործման համար

բացի ճարտարապետաշինարարական և գեղարվեստի ԲՈՒՀ-երի

լսարանի լրակազմը մինչև 25 ուսանող

լսարանի լրակազմը՝ 25-50 ուսանող

լսարանի լրակազմը՝ 50-75 ուսանող

լսարանի լրակազմը՝ 75-ից ավելի ուսանողներ

լսարանի լրակազմը՝ 200-300 ուսանող

		համար)	
4.2	Պրեպարատորական սենյակներ լսարաններին կից		
ա)	ընդհանուր տեսական ուղղվածության	18.0	մինչև 100 տեղ ունեցող լսարաններին կից
		36.0	100-150 տեղ ունեցող լսարաններին կից
		72.0	150-ից ավելի տեղեր ունեցող լսարաններին կից
բ)	Ֆիզիկայի և քիմիայի (համակցված)	36.0	100-150 տեղ ունեցող լսարաններին կից
գ)	քիմիայի	72.0	200-300 տեղ ունեցող լսարաններին կից
դ)	Ֆիզիկայի	108.0	մինչև 300 տեղ ունեցող լսարաններին կից
		144.0	300-ից ավելի տեղեր ունեցող լսարաններին կից
5. Ուսումնական և գիտատեղեկատվական նշանակության սենյակներ			
5.1	Ամբիոնի վարիչի կաբինետ	18.0	ԲՈՒՀ-ի յուրաքանչյուր ամբիոնի համար
5.2	Ուսումնամեթոդական կաբինետ	54.0	
5.3	Դասախոսների կաբինետներ և ասպիրանտների սենյակներ	4.0 (1 հոգու համար)	
5.4	Գրադարան		
ա)	նախադահլիճ և նոր գրականության ցուցասրահ	1.5 (1 այցելուի համար)	ուսանողների և դասախոսների ընդհանուր թվի 15%-ի հաշվարկով
բ)	ընթերցասրահ	3.0 (1 ընթերցողի համար)	ուսանողների և դասախոսների ընդհանուր թվի 40%-ի հաշվարկով
գ)	կատալոգ	3.5	20000 միավոր պահպանության ֆոնդի համար
դ)	արճնեմենտ	1.8 (1 այցելուի համար)	ուսանողների և դասախոսների ընդհանուր թվի 20%-ի հաշվարկով

ե)	մատենագրության տեղեկատու բաժին	0.1 (1 ընթերցողի համար)	
զ)	գրապահոց	2.5	1000 միավոր պահպանության ֆոնդի համար
է)	միկրոֆոտոպատճենահանման, բազմացման, վերականգնման, կազմարարական լաբորատորիաներ	2.0	20000 միավոր պահպանության ֆոնդի համար
ը)	ծառայողական սենքեր	4.0 (գրադարանի 1 աշխատողի համար)	
6.	Մարզաառողջարարական նշանակության սենքեր		
ա)	համապիտանի մեծ սպորտային դահլիճ՝ հանդիսատեղերով	<u>1008.0</u> (42.0x24.0մ.)	10000-ից ավելի ուսանող ունեցող ԲՈՒՀ-երում
բ)	համապիտանի միջին սպորտային դահլիճ՝ սպորտային խաղերի և մարմնամարզության համար	<u>648.0</u> (36.0x24.0մ.)	մինչև 4000 ուսանող ունեցող ԲՈՒՀ-երում՝ 2 դահլիճ
			4000-ից ավելի ուսանող ունեցող ԲՈՒՀ-երում՝ 3 դահլիճ
գ)	մասնագիտացված սպորտային դահլիճ՝ ըմբշամարտի, բոքսի, սուսերամարտի, ծանրաձողի համար	<u>360.0</u> (24.0x15.0մ.)	մինչև 4000 ուսանող ունեցող ԲՈՒՀ-երում՝ 1 դահլիճ
			4000-6000 ուսանող ունեցող ԲՈՒՀ-երում՝ 2 դահլիճ
			6000-8000 ուսանող ունեցող ԲՈՒՀ-երում՝ 3 դահլիճ
			8000-10000 ուսանող ունեցող ԲՈՒՀ-երում՝ 3 դահլիճ
			10000-ից ավելի ուսանող ունեցող ԲՈՒՀ-երում՝ 4 դահլիճ
դ)	համապիտանի փոքր սպորտային դահլիճ (հատուկ նախապատրաստական խմբերի համար)	<u>216.0</u> (18.0x12.0մ.)	մինչև 6000 ուսանող ունեցող ԲՈՒՀ-երում՝ 1 դահլիճ
			6000-10000 ուսանող ունեցող ԲՈՒՀ-երում՝ 2 դահլիճ
			10000-ից ավելի ուսանող ունեցող ԲՈՒՀ-երում՝ 3 դահլիճ
ե)	թեթև աթլետիկայի ասպարեզ	<u>3780.0</u> (126.0x30.0մ)	10000-ից ավելի ուսանող ունեցող ԲՈՒՀ-երում՝ 1 դահլիճ

զ) լողավազան	1050.0 (50.0x21.0մ.)	10000 և ավելի ուսանող ունեցող ԲՈՒՀ-երում՝ 1 լողավազան
	400.0 (25.0x16.0մ.)	4000-8000 ուսանող ունեցող ԲՈՒՀ-երում՝ 1 լողավազան
է) հանդերձարաններ, ցնցուղարաններ, սանհանգույցներ	ըստ նորմերի և հատակագծայի և լուծման	1 գուգարանակոնք 20 աղջիկների համար, 1 գուգարանակոնք և 1 պիսուար՝ 30 տղաների համար, 1 լվացարան՝ 30 հոգու համար, 1 ցնցուղ 15 ուսանողի համար, 1 ցնցուղին՝ 2 տեղ հանդերձարանում
ը) մարզական գույքի պահեստ	20.0	
թ) հրահանգիչների սենյակներ	2x10.0	2 սենյակ՝ յուրաքանչյուրը 10քառ.մ.
Մույն հավելվածի 6-րդ կետի «ա», «գ», «դ», «ե» և «զ» ենթակետերով նշված սենքերը, ինչպես նաև դրանց համապատասխան՝ 6.1-րդ կետով նշված օժանդակ սենքերը կարող են նախատեսվել ԲՈՒՀ-երի շենքերի վերակառուցման, արդիականացման և ընդլայնման շինարարական ծրագրերում:		
7. Հանդիսությունների դահլիճի սենքեր		
ա) հանդիսությունների դահլիճ (բացի թատերական ԲՈՒՀ-երից և կոնսերվատորիաներից)	0.8 (1 հանդիսատեղի համար)	նախատեսվում է ուսանողների ընդհանուր թվի 30%-ի համար
բ) ուսումնական թատրոնի դահլիճ թատերական ԲՈՒՀ-երում		նախատեսվում է ուսանողների ընդհանուր թվի 50%-ի համար
գ) համերգային դահլիճ կոնսերվատորիաներում		նախատեսվում է կոնսերվատորիայի ուսանողների ընդհանուր թվի 50%-ի համար
դ) օպերային ստուդիա՝ կոնսերվատորիաներում		նախատեսվում է կոնսերվատորիայի ուսանողների ընդհանուր թվի 20%-ի համար
ե) ձեմասրահ-պարասրահ	0.6 (1 հանդիսատեղի համար)	

զ) դահլիճին կից սենքեր (ռադիոհանգույց, հաղորդավարի, վերանորոգման սենյակներ)	0.08 (1 հանդիսատեղի համար)	
է) դերասանական սենյակներ	36.0	մինչև 1000 ուսանող ունեցող ԲՈՒՀ-երում
	54.0	1000-ից ավելի ուսանող ունեցող ԲՈՒՀ-երում
ը) հանդերձասենյակ	10.0	
թ) պահեստասենյակներ	0.02 (1 հանդիսատեղի համար)	
ժ) սանհանգույցներ, ցնցուղարաններ	ըստ նորմերի և հատակազծայի ն լուծման	2-4 զուգարանակոնք, 2-4 ցնցուղարան, 1-2 լվացարան
8. Վարչական նշանակության սենքեր		
ա) վարչական սենքերի խումբ (ռեկտորատ, դեկանատներ, ֆակուլտետների վարչական ստորաբաժանումների և վարչատնտեսական նշանակության սենքեր)	1.0 (1 ուսանողի համար)	մինչև 1000 ուսանող ունեցող ԲՈՒՀ-երում
	0.8 (1 ուսանողի համար)	1000-2000 ուսանող ունեցող ԲՈՒՀ-երում
	0.7 (1 ուսանողի համար)	2000-4000 ուսանող ունեցող ԲՈՒՀ-երում
	0.6 (1 ուսանողի համար)	4000-6000 ուսանող ունեցող ԲՈՒՀ-երում
	0.5 (1 ուսանողի համար)	6000-10000 ուսանող ունեցող ԲՈՒՀ-երում
	0.4 (1 ուսանողի համար)	10000-ից ավելի ուսանող ունեցող ԲՈՒՀ-երում
բ) գիտական խորհրդի դահլիճ ռեկտորատին կից	0.8 (գիտխորհրդի 1 անդամի համար)	
9. Ճաշարան		

ա)	Ճաշարահ՝ սննդի բաշխման կետով	1.77 (Ճաշարահում 1 տեղի համար)	ԲՈՒՀ-ի 1000 ուսանողի համար՝ 140 տեղ հաշվարկով 1000 գիտական աշխատողի, ասպիրանտների և սպասարկող անձնակազմի համար՝ 120 տեղ հաշվարկով
բ)	խոհանոցային սենքեր	0.77 (Ճաշարահում 1 տեղի համար)	Ճաշարահում 100-ից ավելի տեղերի դեպքում, յուրաքանչյուր հաջորդ տեղի համար՝ 0.42 քառ.մ.
գ)	սպասարկման սենքեր	0.44 (Ճաշարահում 1 տեղի համար)	Ճաշարահում 100-ից ավելի տեղերի դեպքում, յուրաքանչյուր հաջորդ տեղի համար՝ 0.3 քառ.մ.
դ)	մթերքի ընդունման և պահեստավորման սենքեր	0.4 (Ճաշարահում 1 տեղի համար)	Ճաշարահում 100-ից ավելի տեղերի դեպքում, յուրաքանչյուր հաջորդ տեղի համար՝ 0.3 քառ.մ.
ե)	լվացարաններ (Ճաշարահին կից)	ըստ նորմերի և հատակագծային ն լուծման	Ճաշարահում յուրաքանչյուր 30 տեղի համար՝ 1 լվացարան
զ)	հանդերձարաններ և սանհանգույցներ ճաշարանի աշխատողների համար	ըստ նորմերի և հատակագծային ն լուծման	1 զուգարանակոնք, 1 լվացարան և 1 ցնցուղ
10. Բուֆետ			
ա)	Ճաշարահ և սննդի բաշխման գոտի	1.48 (Ճաշարահում 1 տեղի համար)	ԲՈՒՀ-ի 1000 ուսանողի համար 20 տեղ հաշվարկով 1000 գիտական աշխատողի, ասպիրանտների և սպասարկող անձնակազմի համար 40 տեղ հաշվարկով
բ)	խոհանոցային սենքեր	1.0 (Ճաշարահում 1 տեղի համար)	Ճաշարահում 12-ից ավելի տեղերի դեպքում, յուրաքանչյուր հաջորդ տեղի համար՝ 0.43 քառ.մ.
գ)	սպասարկման սենքեր	0.45 (Ճաշարահում 1 տեղի համար)	Ճաշարահում 12-ից ավելի տեղերի դեպքում, յուրաքանչյուր հաջորդ տեղի համար՝ 0.32 քառ.մ.

դ) մթերքի ընդունման և պահեստավորման սենքեր	0.33 (ճաշասրահում 1 տեղի համար)	ճաշասրահում 12-ից ավելի տեղերի դեպքում, յուրաքանչյուր հաջորդ տեղի համար՝ 0.25 քառ.մ.
11. Բուժական նշանակության սենքեր		
ա) բժշկի կաբինետ՝ ընդունարանով	18.0	ԲՈՒՀ-ի մինչև 4000 ուսանողի համար
	<u>36.0</u> (118.0x2)	ԲՈՒՀ-ի 4000-ից ավելի ուսանողների համար
բ) բուժմիջամտությունների (պրոցեդուրային) սենյակ	18.0	ԲՈՒՀ-ի մինչև 4000 ուսանողի համար
	36.0	ԲՈՒՀ-ի 4000-ից ավելի ուսանողների համար
գ) բուժքրոջ կաբինետ	18.0	
դ) ատամնաբույժի կաբինետ	18.0	1000-ից ավելի ուսանողներ ունեցող ԲՈՒՀ-երում
ե) ֆոնիատրիկ կաբինետ	54.0	կոնսերվատորիաներում և թատերական ԲՈՒՀ-երում
12. Սանհանգույցներ	ըստ նորմերի և հատակագծային ն լուծման	1 զուգարանակոնք 30 կանանց համար, 1 զուգարանակոնք և 1 պիսուար 40 տղամարդու համար, 3 զուգարանակոնքին 1 լվացարան
13. Պահեստներ (տնտեսական և հավաքարարի գույքի)	1.5 (100 ուսանողի համար)	
14. Այլ տարածքներ և օժանդակ սենքեր	ըստ հիմնավորման՝ գործառնական և հատակագծային առանձնահատկություններին, ինչպես նաև տեղադրվող սարքավորումների տեխնոլոգիական պահանջներին և բնութագրերին համապատասխան	

**Հայաստանի Հանրապետության
կառավարության աշխատակազմի
ղեկավար-նախարար**

Մ. Թովուզյան

Հավելված N 7
ՀՀ կառավարության 2007 թվականի
դեկտեմբերի 13-ի N 1490-Ն որոշման

ԾԵՐԵՐԻ ԵՎ ՀԱՇՄԱՆԴԱՄՆԵՐԻ ՏՈՒՆ-ԻՆՏԵՐՆԱՏՆԵՐԻՆ ԱՆՀԱՏՈՒՅՑ

**ՕԳՏԱԳՈՐԾՄԱՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔՈՎ ԱՄՐԱՅՎՈՂ ՏԱՐԱԾՔՆԵՐԻ ՀԱՇՎԱՐԿՄԱՆ
ՆՎԱԶԱԳՈՒՅՆ ՆՈՐՄԱՏԻՎՆԵՐԸ**

Հ/Հ	Տարածքի անվանումը	Մակերեսը (քառ. մ.)	Ծանոթություն
1.	Ննջասենյակներ	15.0	սենյակում 1 անձ բնակվելու դեպքում
		18.0	սենյակում 2 անձ բնակվելու դեպքում
		20.0	սենյակում 3 անձ բնակվելու դեպքում
ա)	ննջասենյակին կից սանհանգույց	ըստ նորմերի և հատակագծային լուծման	1 ցնցուղարան, 1 զուգարանակոնք, 1 լվացարան
2.	Անձնակազմի սենյակ	12.0	
ա)	սպասարկող անձնակազմի սանհանգույցներ	ըստ նորմերի և հատակագծային լուծման	1 զուգարանակոնք, 1 լվացարան, 1 ցնցուղարան
3.	Դասասենյակ (խաղասենյակ)	2.2 (1 տեղի համար)	միայն երիտասարդների տուն- ինտերնատներում
4.	Դաստիարակի սենյակ	14.0-16.0	միայն երիտասարդների տուն- ինտերնատներում
5.	Հյուրասենյակ	1.2 (1 տեղի համար)	երիտասարդների տուն- ինտերնատներում՝ բնակվողների ընդհանուր թվի 80%-ի համար, այլ տիպի տուն- ինտերնատներում՝ բնակվողների 50%-ի համար
6. Ճաշարան			
ա)	Ճաշարահ	2.4 (Ճաշարահում 1 տեղի համար)	Ճաշարահում տեղերի քանակը՝ շարժունակ հիվանդների՝ (բնակվողների) 100%-ի հաշվարկով
բ)	խոհանոցային բլոկի տարածքներ	284.0	մինչև 200 տեղով տուն- ինտերնատներում
			200-ից ավելի տեղով տուն- ինտերնատներում
գ)	սպասարկող անձնակազմի ճաշարահ՝ օժանդակ	18.0+8.0	

	սենքով		
դ)	կենցաղային նշանակության տարածք	14.0	
ե)	հանդերձարաններ և սանհանգույցներ ճաշարանի աշխատողների համար	ըստ նորմերի և հատակագծային լուծման	1 զուգարանակոնք, 1 լվացարան, 1 ցնցուղարան
7.	Հավաքարարի սենյակ	4.0 (1 հոգու համար)	
8. Պահեստներ			
ա)	գույքի պահեստ	12.0	
բ)	մաքուր սպիտակեղենի պահեստ	14.0	մինչև 200 տեղով տուն-ինտերնատներում
		20.0	200-ից ավելի տեղով տուն-ինտերնատներում
գ)	կեղտոտ սպիտակեղենի պահեստ	14.0	մինչև 200 տեղով տուն-ինտերնատներում
		20.0	200-ից ավելի տեղով տուն-ինտերնատներում
9. Բուժական նշանակության սենքեր			
ա)	բժշկի կաբինետ	16.0	2-3 բաժանմունքների համար՝ 1 կաբինետ, բաժանմունքի կազմը՝ 20-40 տեղ, կախված հիվանդության ծանրությունից
բ)	բուժքրոջ կաբինետ	15.0	
գ)	բուժմիջամտությունների (պրոցեդուրային) կաբինետ	18.0	
դ)	լոգոպեդի կաբինետ	19.0	
ե)	բժիշկ-մասնագետների կաբինետ	22.0	ըստ անհրաժեշտության
զ)	հոգեբույժի կաբինետ	15.0	
9.1.	Կարանտինային բաժանմունքի սենքեր		տուն-ինտերնատում բնակվողների ընդհանուր թվի 4-5%-ի համար
ա)	բոքսեր	24.0	սենյակում 1 հիվանդի բուժման դեպքում
		30.0	սենյակում 2 հիվանդի բուժման դեպքում
բ)	սանիտարական սենյակ	6.0	

գ) բուժմիջամտությունների (պրոցեդուրային) սենյակ	18.0	
դ) բժշկի և բուժքրոջ կաբինետ	14.0	
ե) անձնակազմի սենյակ հանդերձարանով և ցնցուղարանով	12.0+6.0	
զ) սանհանգույցներ	ըստ նորմերի և հատակազծային լուծման	2 լվացարան, 1 զուգարանակոնք, 1 ցնցուղարան
է) բուֆետ	8.0	
ը) շարժական սարքավորումների պահեստ	12.0	
10. Վարչական նշանակության սենքեր		
ա) տնօրենի կաբինետ	18.0 I	մինչև 200 տեղով տուն-ինտերնատներում
	24.0	200-ից ավելի տեղով տուն-ինտերնատներում
բ) տնօրենի ընդունարան	18.0	մինչև 200 տեղով տուն-ինտերնատներում
	24.0	200-ից ավելի տեղով տուն-ինտերնատներում
գ) տնտեսական մասով տնօրենի տեղակալի կաբինետ	12.0	մինչև 200 տեղով տուն-ինտերնատներում
	14.0	200-ից ավելի տեղով տուն-ինտերնատներում
դ) տնտեսվարի կաբինետ	12.0	մինչև 200 տեղով տուն-ինտերնատներում
	14.0	200-ից ավելի տեղով տուն-ինտերնատներում
ե) ծառայողական սենքեր	16.0	մինչև 200 տեղով տուն-ինտերնատներում
	22.0	200-ից ավելի տեղով տուն-ինտերնատներում
զ) բժշկական արխիվ	8.0	մինչև 200 տեղով տուն-ինտերնատներում
	12.0	200-ից ավելի տեղով տուն-ինտերնատներում
11. Գրադարան`	0.8	

	ընթերցասարահով և գրապահոցով	(1 ընթերցողի համար)	
12.	Հանդիսությունների դահլիճի սենյերի խումբ		հանդիսասարահում տեղերի քանակն ընդունվում է հաստատությունում բնակվողների ընդհանուր թվի 70%-ի հաշվարկով
ա)	Ճեմասրահ	1.2 1 հանդիսատեղի համար	կարող է ծառայել որպես ցուցասրահ, պարասրահ, խաղասրահ
բ)	հանդիսասրահ	1.8 1 հանդիսատեղի համար	հենաշարժական համակարգի խանգարումներ ունեցող հաշմանդամների համար
		1.2 (1 հանդիսատեղի համար)	1 հանդիսատեղին, հաշմանդամների և ծերերի այլ խմբերի համար
գ)	կինոցուցադրման տարածք և ռադիոհանգույց	27.0	
դ)	Ֆիլմադարան	18.0	
ե)	գույքի և կահույքի պահեստ	24.0	
զ)	դերասանական սենյակներ	15.0x2	
է)	սարքավորման պահեստ	8.0	
ը)	սանհանգույցներ	ըստ նորմերի և հատակագծային լուծման	2 զուգարանակոնք, 1 լվացարան
13.	Մարզաառողջարարական նշանակության սենյեր		
ա)	սպորտային դահլիճ (12.0մ x24.0 մ)՝ սպորտգույքի պահեստով	288+16	միայն երիտասարդների համար նախատեսված հաստատություններում
բ)	բուժական մարմնամարզության դահլիճ՝ գույքի պահեստով	70.0+14.0	
գ)	հրահանգիչ-մեթոդաբանի կաբինետ	12.0	
14.	Բուժական-առողջարարական լողավազան	5.0 քառ.մ 1 տեղի համար	միաժամանակյա թողունակությունը՝ 10-12 մարդ
ա)	մեթոդաբանի կաբինետ՝	10.0 + 4.0	1 զուգարանակոնք, 1 զնգուղ, 1

	սանհանգույցով		լվացարան
բ)	հանդերձարան ցնցուղարանով և սանհանգույցով	36.0	1 զուգարանակոնք, 1 ցնցուղ, 1 լվացարան
գ)	ջրի որակի անալիզի լաբորատորիա	8.0	
դ)	բուժքրոջ կաբինետ	12.0	
ե)	գույքի պահեստներ	6.0+8.0	
15.	Վարսավիրանոց՝ կից օժանդակ տարածքով	18.0+10	
16.	Կրպակ	24.0	առաջին անհրաժեշտության իրերի վաճառք
17.	Շարժասայլակների, քայլակների և այլ հատուկ պարագաների պահասենյակ	16.0	
18.	Շարժասայլակների, քայլակների և այլ հատուկ պարագաների նորոգման արհեստանոց	18.0	մինչև 200 տեղով տուն- ինտերնատներում
		12.0x2	200-ից ավելի տեղով տուն- ինտերնատներում
19.	Լվացքատուն	40.0	արտադրողականությունը հերթափոխում՝ 50 կգ
20.	Բաղնիք	12.0	
21.	Կենցաղային նշանակության սենքեր	14.0	երկու չորապահարաններով՝ լվացված վերնահագուստի համար, կոշիկի մաքրման ու հագուստն արդուկելու տեղերով
22.	Այլ տարածքներ և օժանդակ սենքեր		ըստ հիմնավորման՝ գործառնական և հատակագծային առանձնահատկություններին, ինչպես նաև տեղադրվող սարքավորումների տեխնոլոգիական պահանջներին և բնութագրերին համապատասխան

**Հայաստանի Հանրապետության
կառավարության աշխատակազմի
ղեկավար-նախարար**

Մ. Թովուզյան

Հավելված N 8
ՀՀ կառավարության 2007 թվականի
դեկտեմբերի 13-ի N 1490-Ն որոշման

**ՄԱՍՆԱԳԻՏԱՑՎԱԾ ՄԱՆԿԱՏՆԵՐԻՆ ԱՆՀԱՏՈՒՅՑ ՕԳՏԱԳՈՐԾՄԱՆ
ԻՐԱՎՈՒՆՔՈՎ ԱՄՐԱՑՎՈՂ ՏԱՐԱԾՔՆԵՐԻ ՀԱՇՎԱՐԿՄԱՆ ՆՎԱԶԱԳՈՒՅՆ
ՆՈՐՄԱՏԻՎՆԵՐԸ**

Հ/Հ	Տարածքի անվանումը	Մակերեսը (քառ. մ.)	Ծանոթություն
1.	Նախադպրոցական տարիքի երեխաների համար		
1.1.	Բնակելի մաս		
ա)	ննջարաններ	6.0 (1 երեխայի համար)	մինչև 1.5 տարեկան երեխաների համար
		4.0 (1 երեխայի համար)	1.5-ից բարձր տարիքի երեխաների համար
բ)	խմբակային սենյակ	6.0 (1 երեխայի համար)	մինչև 1.5 տարեկան երեխաների համար
		3.6 (1 երեխայի համար)	1.5-ից բարձր տարիքի երեխաների համար
գ)	հանդերձարաններ	11.0	մինչև 1.5 տարեկան երեխաների համար
		15.0	1.5-ից բարձր տարիքի երեխաների համար
դ)	զուգարաններ	14.0	մինչև 1.5 տարեկան երեխաների համար
		16.0	1.5-ից բարձր տարիքի երեխաների համար
1.2.	Մանդի ընդունման սենյակ		սնունդը կազմակերպվում է մեկ հերթափոխով
ա)	ճաշասենյակ	2.5 (1 երեխայի համար)	ճաշասենյակում տեղերի քանակն ընդունվում է նախադպրոցական տարիքի երեխաների 100 տոկոսի հաշվարկով
բ)	բուֆետ	6.0	
գ)	խոհանոցային մաս	12.0	
դ)	պահեստ	8.0	

ե)	սպասարկող անձնակազմի սանհանգույց	3.0	
զ)	հավաքարարի սենյակ	4.0	
1.3. Մարզաառողջարարական նշանակության սենյակներ			
ա)	մարզադահլիճ	100.0	մարզադահլիճը նախատեսվում է երաժշտական պարապմունքների անցկացման հնարավորությամբ
բ)	սպորտային գույքի պահեստ	10.0	
գ)	լողավազան	60.0	գոգնոցի չափերը՝ 3.06x7.03
դ)	գույքի պահեստ	10.0	
ե)	հանդերձարաններ, ցնցուղարաններ, սանհանգույցներ		յուրաքանչյուր ցնցուղարանում՝ 2 ցնցուղ և 1 ոտքերի լոգնոց, 1 ցնցուղին՝ 2 տեղ հանդերձարանում, 1 զուգարանակոնք, 2 լվացարան
զ)	մեթոդաբանի սենյակ (սանհանգույցով)	10.0+4.0	սանհանգույցի կահավորումը՝ 1 զուգարանակոնք, 1 ցնցուղ, 1 լվացարան
է)	բուժքրոջ կաբինետ	10.0	
ը)	ջրի անալիզի լաբորատորիա	8.0	
թ)	տեխնիկական սարքավորումների կառավարման հանգույց	6.0	
1.4. Բուժական նշանակության սենյակներ			
ա)	բժշկի կաբինետ	12.0	
բ)	բուժքրոջ կաբինետ	10.0	
գ)	բուժմիջամտությունների (պրոցեդուրային) սենյակ	14.0	
դ)	լոգոպեդի կաբինետ	12.0	
ե)	ատամնաբույժի կաբինետ	15.0	
զ)	դեղատուն	12.0	
է)	էլեկտրալուսաբուժության կաբինետ	18.0	
ը)	ջրային թերապիայի կաբինետ	18.0	

թ)	ինգայացիայի կաբինետ	16.0	
ժ)	օքսիդենոթերապիայի կաբինետ	10.0	
ժա)	մերսման կաբինետ	24.0	1 սեղանի համար` 6.0 քառ.մ. հաշվարկով
ժբ)	ախտահանման սենյակ	8.0	
ժգ)	սանհանգույց	4.0	
ժդ)	սանիտարական սենյակ	5.0	
1.5. Վարչական նշանակության և կենցաղային սպասարկման սենքեր			
ա)	բաժանմունքի վարիչի կաբինետ	16.0	
բ)	բժշկական մասով վարիչի տեղակալի կաբինետ	12.0	
գ)	տնտեսավարի սենյակ	10.0	
դ)	հաշվապահություն, գրասենյակ	16.0	
ե)	անձնակազմի գրադարան և մեթոդական կաբինետ	18.0	
զ)	սպասարկող անձնակազմի սենյակ	10.0	
է)	անձնակազմի սանհանգույց	ըստ նորմերի և հատակագծային լուծման	1 զուգարանակոնք, 2 լվացարան, 1 ցնցուղարան
ը)	սպիտակեղենի պահեստ	14.0	
թ)	լվացքասենյակ	32.0	նախատեսվում է լվացքատան բացակայության դեպքում
ժ)	սայլակների, քայլակների և այլ հատուկ պարագաների պահեստ	3.0	
2. Դպրոցական տարիքի խմբերի երեխաների համար			
2.1.	Բնակելի մաս		
ա)	ննջարաններ	6.0 (1 երեխայի համար)	սենյակում 3-4 անձ բնակվելու դեպքում
բ)	սանհանգույցներ	6.0	յուրաքանչյուր ննջարանին կից կահավորված զուգարանակոնքով,

			ցնցուղարանով և լվացարանով
		8.0	2 ննջարանի համար ընդհանուր օգտագործման, կահավորված զուգարանակոնքով, ցնցուղարանով և լվացարանով
գ)	խաղասենյակ-դասասենյակ	4.2 (1 երեխայի համար)	
դ)	դաստիարակների սենյակ	12.0	
ե)	բաժանմունքի վարիչի կաբինետ	14.0	
զ)	գույքի պահեստ	8.0	
է)	անձնական հիգիենայի սենյակ աղջիկների համար	6.0	
ը)	սպասարկող անձնակազմի սանհանգույց	3.0	
թ)	հանդերձարան չորապահարանով	1.4 (1 երեխայի համար)	
ժ)	կենցաղային սենյակ	8.0	
ժա)	մաքուր սպիտակեղենի պահեստ	8.0	
2.2.	Ուսումնական մաս		
2.2.1.	Դասասենյակներ		
ա)	դասասենյակ-խաղասենյակներ՝ ցածր դասարանների աշակերտների համար (8-10 երեխայի համար)	3.6 (1 երեխայի համար)	մտավոր թերություններով երեխաների համար
		4.0 (1 երեխայի համար)	Ֆիզիկական թերություններով երեխաների համար
բ)	դասասենյակներ (8-12 երեխայի համար)	4.2 (1 երեխայի համար)	նախատեսվում է մտավոր թերություններ ունեցող երեխաների ընդհանուր թվի 50%-ի համար
գ)	ռեկրեացիա	1.4 (1 երեխայի	

		համար)	
2.2.2.	Ուսումնական կաբինետներ		
ա)	ֆիզիկայի՝ կից լաբորատորիայով	54.0+18.0	
բ)	քիմիայի՝ կից լաբորատորիայով	54.0+18.0	
գ)	նկարչության՝ կից պահեստով	54.0+18.0	
դ)	համակարգչային դասասենյակ՝ կից պահեստով	54.0+18.0	
ե)	կենսաբանության կաբինետ՝ «կենդանի անկյունով»	72.0+18.0	
զ)	Երաժշտության պարապմունքների սենյակ՝ երաժշտական գործիքների պահեստասենյակով	54.0+18.0	
է)	կինոֆոտոլաբորատորիա՝ կից սենյակով	21.0+10.0	
ը)	գրադարան (այդ թվում՝ ընթերցասրահ և գրապահոց)	120.0	ֆիզիկական թերություններով երեխաների համար
		60.0	մտավոր թերություններով երեխաների համար
թ)	ուսումնական մասով տնօրենի կաբինետ	18.0	
ժ)	ուսուցչանոց	54.0	
2.2.3.	Ուսումնա-արտադրական արհեստանոցներ (կից սենյակներով)		մտավոր թերություններով միջին և բարձր դասարանների աշակերտների համար
ա)	կարի	36.0+12.0+10.0	
բ)	փայտամշակման	54.0+18.0+10.0	
գ)	ջուլհակության	54.0+18.0+10.0	
դ)	մեխանիկական	36.0+18.0	
ե)	էլեկտրամոնտաժման	36.0+18.0	
զ)	բրուտագործության	54.0+18.0+10.0	
է)	կոշկագործության	36.0+12.0+10.0	
ը)	ձեռքի արհեստների	36.0+12.0+10.0	
թ)	սարքավորումների և կենցաղային տեխնիկայի նորոգման	36.0+18.0+10.0	

ժ)	կրտսեր բժշկական անձնակազմի նախապատրաստման դասարան կից՝ դասագրքերի պահասենյակով	36.0+10.0	
2.2.4. Մարզաառողջարարական նշանակության սենյեր			
ա)	սպորտային դահլիճ	<u>288.0</u> (12x24մ.)	
բ)	սպորտային գույքի պահեստ	16.0	
գ)	հանդերձարաններ տղաների և աղջիկների համար սանհանգույցներով և ցնցուղարաններով	36.0x2	մտավոր թերություններով երեխաների համար
		42.0X2	ֆիզիկական թերություններով երեխաների համար
դ)	հրահանգիչ-մեթոդաբանի սենյակ սպորտային դահլիճին կից	12.0	
ե)	լողավազան	160.0	10-12 երեխայի համար (վաննայի չափերը՝ 5.0x10.0մ)
զ)	մեթոդաբանի սենյակ սանհանգույցով լողավազանին կից	10.0+4.0	
է)	հանդերձարաններ սանհանգույցներով և ցնցուղարաններով	ըստ նումերի և հատակագծային լուծման	1 զուգարանակոնք՝ 20 աղջիկների համար, 1 զուգարանակոնք և 1 պիսուար 30 տղաների համար, 15 ուսանողի համար՝ 1 ցնցուղ, 1 ցնցուղին՝ 2 տեղ հանդերձարանում
ը)	ջրի անալիզի լաբորատորիա	8.0	
թ)	բուժքրոջ կաբինետ	10.0	
ժ)	սպորտային գույքի պահեստ (լողավազանին կից)	8.0	
2.2.5. Բուժական նշանակության սենյեր			
ա)	բժշկական մասով հաստատության տնօրենի տեղակալի կաբինետ	18.0	
բ)	մանկաբույժի կաբինետ	15.0	
գ)	խորհրդատվական սենյակ	20.0+8.0	

	ակնաբույժի կաբինետով		
դ)	ավագ բուժքրոջ կաբինետ	12.0	
ե)	բուժմիջամտությունների (պրոցեդուրային) սենյակ	18.0	
զ)	դեղատուն	12.0	
է)	ատամնաբույժի կաբինետ	16.0	
ը)	հոգեկարգաբանի կաբինետ	16.0	
թ)	լոգոպեդի կաբինետ	18.0	
ժ)	ֆիզիոթերապիայի կաբինետ	36.0	
ժա)	ջրային թերապիայի կաբինետ	28.0	
ժբ)	հոգեբանական լիցքաթափման կաբինետ	18.0	
ժգ)	հանդերձարան	14.0	
ժդ)	անձնակազմի սենյակներ	12.0x2	
ժե)	գույքի պահեստ	24.0	
ժզ)	սանհանգույցներ տղաների և աղջիկների համար	18.0x2	
ժէ)	անձնակազմի սանհանգույցներ	3.0X2	
2.2.6.	Հյուրասենյակ	16.0	
2.2.7.	Ծնողների այցելության սենյակ (համատեղ գիշերելու հնարավորությամբ)	4.0 (1 հոգու համար)	3 սենյակ՝ 2-3 հոգու համար
3.	Կարանտինային բաժանմունքի սենյակներ		նախատեսվում է հաստատությունում դպրոցական տարիքի երեխաների 4-5%-ի և նախադպրոցական տարիքի երեխաների 6-8%-ի ընդհանուր թվի հաշվարկով
ա)	բոքսեր	24.0	1 հիվանդի համար
		30.0	2 հիվանդի համար
բ)	հիվանդասենյակներ	14.0	1 մահճակալի համար, սանհանգույցով
		18.0	2 մահճակալի համար
գ)	լողարան ցնցուղով	6.0	
դ)	սանիտարական սենյակ	8.0	
ե)	բուժմիջամտությունների	18.0	

	(պրոցեդուրային) սենյակ		
զ)	բժշկի և բուժքրոջ կաբինետ	14.0	
է)	անձնակազմի սենյակ (հանդերձարանով և ցնցուղարանով)	10.0+4.0	
ը)	բուֆետ	8.0	
թ)	շարժական սարքավորումների պահեստ	12.0	
ժ)	սանհանգույց	3.0	
ժա)	աննդի բաշխման հատուկ կետ ճաշարանի խոհանոցային բլոկին կից	20.0	
4. Հանդիսությունների դահլիճի սենքեր			
ա)	հանդիսասրահ	1.8 (դահլիճում 1 հանդիսատեղի համար)	մինչև 200 երեխա ունեցող հաստատություններում դահլիճում տեղերի քանակն ընդունվում է երեխաների ընդհանուր թվի 120%-ի հաշվարկով (ներառյալ անձնակազմը և հյուրերը), 200-ից ավելի երեխա ունեցող հաստատություններում դահլիճում տեղերի քանակն ընդունվում է երեխաների ընդհանուր թվի 60%-ի հաշվարկով
բ)	ճեմասրահ	1.2 (դահլիճում 1 հանդիսատեղի համար)	կարող է ծառայել որպես ցուցասրահ և պարասրահ
գ)	դերասանական սենյակներ	(15.0x2)+3.0	կից սանհանգույցով
դ)	ռադիոհանգույց	12.0	
ե)	տեսաֆիլմադարան	18.0	
զ)	գույքի և բեմական ռեկվիզիտի պահեստ	24.0	
է)	սարքավորումների պահեստ	8 0	
7. Ճաշարան			
ա)	ճաշասրահ	2.4 (ճաշասրահում 1	սնունդը կազմակերպվում է մեկ հերթափոխով

		նատատեղի համար)	
բ)	լվացարաններ (ճաշասրահին կից)	3.0	1 լվացարան ճաշասրահի յուրաքանչյուր 18-20 տեղի համար
գ)	սննդի բաշխման գոտի	18.0	մինչև 150 տեղով հաստատություններում
		24.0	150-ից ավելի տեղով հաստատություններում
դ)	ճաշարանի սպասքի պահեստ	6.0	մինչև 150 տեղով հաստատություններում
		8.0	150-ից ավելի տեղով հաստատություններում
ե)	ամանեղենի լվացման սենք	18.0	մինչև 150 տեղով հաստատություններում
		36.0	150-ից ավելի տեղով հաստատություններում
զ)	ճաշասրահ անձնակազմի համար օժանդակ տարածքով	22.0	մինչև 150 տեղով հաստատություններում
		26.0	150-ից ավելի տեղով հաստատություններում
է)	խոհանոցային սենքեր (տաք և սառը արտադրամասեր, մսի և ձկան, բանջարեղենի արտադրամասեր, սառնարաններ, մթերքի պահեստասենյակներ, խմորեղենի արտադրամաս և այլ տարածքներ)	250.0	մինչև 150 տեղով հաստատություններում
		340.0	150-ից ավելի տեղով հաստատություններում
ը)	հանդերձարաններ և սանհանգույցներ ճաշարանի աշխատողների համար	ըստ նորմերի և հատակագծային լուծման	1 զուգարանակոնք, 1 լվացարան և 1 ցնցուղարան, 1 ցնցուղին՝ 2 տեղ հանդերձարանում
5.	Վարսավիրանոց՝ կից սենքով	24.0+6.0	
6.	Վարչական և տնտեսական նշանակության սենքեր		
ա)	տնօրենի կաբինետ	18.0	մինչև 150 տեղով հաստատություններում
		24.0	150-ից ավելի տեղով

			հաստատություններում
բ)	գրասենյակ-ընդունարան	14.0	
գ)	տնտեսական մասով տնօրենի տեղակալի կաբինետ	14.0	
դ)	հաշվապահության և դրամարկղ	12.0+4.0	մինչև 150 տեղով հաստատություններում
		18.0+4.0	150-ից ավելի տեղով հաստատություններում
ե)	անձնակազմի հանգստի սենյակ	24.0	մինչև 150 տեղով հաստատություններում
		36.0	150-ից ավելի տեղով հաստատություններում
զ)	մաքուր և կեղտոտ սպիտակեղենի պահեստներ նորոգման սենքով	10.0+12.0	մինչև 150 տեղով հաստատություններում
		16.0+20.0	150-ից ավելի տեղով հաստատություններում
է)	արխիվ	12.0	կարող է տեղադրվել նկուղային հարկում
ը)	ավտոմատ հեռախոսակայան	24.0	կարող է տեղադրվել նկուղային հարկում
թ)	անձնակազմի հանդերձարան սանհանգույցով և ցնցուղարանով	24.0	մինչև 150 տեղով հաստատություններում
		36.0	150-ից ավելի տեղով հաստատություններում
ժ)	լվացքատուն	38.0	
ժա)	շարժասայլակների և այլ հատուկ պարագաների պահասենյակ	16.0	
ժբ)	շարժասայլակների և այլ հատուկ պարագաների վերանորոգման արհեստանոց	18.0	մինչև 150 տեղով հաստատություններում
		12.0x2	150-ից ավելի տեղով հաստատություններում
ժգ)	բաղնիք	12.0	
ժդ)	էլեկտրասաքավորումների նորոգման սենք օժանդակ տարածքով	12.0+4.0	մինչև 150 տեղով հաստատություններում
		14.0+6.0	150-ից ավելի տեղով հաստատություններում

Ժե)	գույքի, կահույքի պահեստներ	30.0	մինչև 150 տեղով հաստատություններում
		40.0	150-ից ավելի տեղով հաստատություններում
7.	Այլ տարածքներ և օժանդակ սենքեր	ըստ հիմնավորման՝ գործառնական և հատակագծային առանձնահատկություններին, ինչպես նաև տեղադրվող սարքավորումների տեխնոլոգիական պահանջներին և բնութագրերին համապատասխան	

**Հայաստանի Հանրապետության
կառավարության աշխատակազմի
ղեկավար-նախարար**

Մ. Թովուզյան